

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMAROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ERDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

- A „SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE”,
 A „DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKOK ÉS KORCSMÁROSKOK IPARTÁRSULATA”,
 A „NAGYVARADI SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSÖK, KÁVÉSKOK ÉS KORCSMÁROSKOK IPARTÁRSULATA”
 AZ „UJVÍDEKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSKOK IPARTÁRSULATA”,
 A „KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSKOK, KORCSMÁROSKOK ÉS PINCZÉREK EGYLETE”
 AZ „ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSKOK IPARTÁRSULATA”
 „SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSKOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSKOK IPARTÁRSULATA”

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Megjelen:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Negyedévre	3 korona.	minden hónap 1. és 15.	Budapest, VIII. ker., József-körút 30. sz.
Félévre	6 „	napján.	Hirdetések felvétele ugyanott.
Egész évre	12 „	Főszerkesztő:	Kéziratok nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 50 fillér.		Dr. Solti Ödön	Szerkesztő és kiadóhivatali főnök:
Felélés szerkesztő:			BARTA BÉLA
F. KISS LAJOS			

Elked Antal indítványa.

— Mozgalom a kifőzések ellen. —

A vendéglősiipar mai válságos viszonyai közepette midőn az italmérsi engedélyek szertelen kiadása révén keletkezett irreális verseny, a mindegyre szaporodó állami és községi adóterhek a vendéglősök megélhetését és boldogulását napról-napra nehezebbé és bizonytalanabbá teszik, a hol nyíltan, hol titokban üzött kifőzések s az ezekben gyakorolt italmérés már régtől fogva élénken éreztetik káros hatásukat iparunkkal. Ezért a kifőzések által okozott károsodás már régebben is ismételtén tárgya volt a vendéglősök panaszainak, amelyek megszüntetése céljából épen most elhatározó lépést tett a budapesti vendéglős-ipartársulat azzal, hogy *Elked Antal* tagjának indítványára elhatározta, hogy a *kifőzőipar gyakorlásáról szóló szabályrendelet kibocsátása végett a székesfőváros hatóságához kérvényt intéz*, azonkívül a *m. kir. pénzügyigazgatóság figyelmét is felhívja azon törvénybe ütköző állapotra, hogy a kifőzésekben az italmérés minden engedély nélkül korcsmaszerűleg üzik*. E határozat meghozatalára *Elked Antal* ipartársulati tagnak az ipartársulathoz intézett következő tartalmu beadványa szolgáltatott alkalmat:

A Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulatának Tek. Elnökségéhez Budapestben.

Tekintetes Elnökség!

A mai kétségbeeséjű rossz üzleti viszonyok között minden egyes kartársunknak nemcsak kötelessége üzletét okszertlen vezetni, az egzisztenciáját fenyegető veszélyekkel bátran szembeállani, hanem az ipar kárára folyó visszaéléseket éber figyelemmel kísérni és azokra vonatkozó észleteiket az Ipartársulat tekintetes Elnökségével azért közölni, hogy az, az ipart minden veszélytől megóvhassa s az ipar rovására üzött visszaélések meggátálása céljából a szükséges intézkedéseket sürgősen megtehesse. *Legnagyobb kárt okoznak iparunknak, a testén valósággal élőködő, jogosulatlanul italméréssel is foglalkozó kifőzések, melyek száma székesfővárosunkban példátlanul nagy*. Elég már az is, hogy az ipar és kereskedelem óriási pangása és ennek folytán az általános rossz pénzügyi viszonyok súlyos teherként nehezdednek iparunkra, miert

is manapság a legnagyobb küzdelemmel vagyunk csak képesek magunkat és családunkat fenntartani. Ezekhez járul még az is, hogy minden fűszer-, vegyes- és kiskereskedések, nemkülönben bodegák, bor-, sör-, hideg ételek, u. m. sonka, szalámi, szalonna s egyéb élelmi cikkekkel elárusításával vendégeinket egyenesen elvonják nekünk kiszámíthatatlan károkat okoznak. Kérdem már most a t. Elnökséget, *tűrhető-e ezek mellett oly üzletek fennállása, melyeknek létjogosultságuk nincsen és egyenesen az ipar és italmérsi törvénybe ütköznek?* Ilyen üzletek pedig az ugynevezett *kifőzések*, érte valattuk olyanokat, melyeknek *sem italmérsi engedélyük, sem iparigazolványuk nincsen*, utcazi bejáratlan nem bírnak, mindamelllett állandóan és naponként 20—40 vendéget nemcsak étellel, hanem a késő éjjeli órákig itallal is ellátanak, miáltal nekünk óriási anyagi kárral járó konkurencziát csinálnak. Ilyen kifőzések vannak p. o. a Magyar-utca 44. sz. ház II. emeletén; a Magyar-utca 52. sz. ház I. emeletén lakó szabónál; a Képiró-utca 6. sz. házban; Kecskeméti-utca 2. sz. I. emelet, 5. ajtóban, Ujj Sándornál, a Kigyó-utczában és számtalan más helyen. Bátorodom tehát azon kérésemet előterjeszteni, hogy a t. Elnökség a fent megjelölt, valamint a többi kifőzések ellen a pénzügyigazgatóságnál, az iparhatóságnál, sőt ha szükséges, az illetékes szakminiszteriumnál is a szükségesnek mntatkozó szabályrendeletet közrebocsátása végett a kellő intézkedéseket megtenni és ezáltal iparunk helyzetén hathatósan segíteni méltóztassék.

A jog, törvény és igazság hónapban teljesen érthetetlen az, hogyan létezhetik ily sokáig ezen, magukat az adó, italmérsi illetékek s egyéb fogyasztási adó alól kivonó, velünk az óriási terhekkel küzdő iparosokkal jogtalanul versenyző élősdiak, kiknek garázdálkodásait megszüntetni a tek. Ipartársulat első sorban van hivtva. Tisztelettel: *Elked Antal*.

Ipartársulatunk, mely már ezen beadványt megelőzőleg is behatóan foglalkozott a kifőzések ellen felhangzott panaszokkal, sőt ismételt ízben, ha a társulati tagok pozitív adatokat bocsátottak rendelkezésére! azok ellen a hatóságoknál fel is lépett orvoslást keresve, méltányolván a beadványban foglalt nehézmények jogosultságát a kifőző ipar gyakorlásáról szóló *szabályrendelet megalkotása érdekében* a következő kérvényt intézte a székesfőváros tanácsához:

Tekintetes Székesfővárosi Tanács!

Az 1884. évi XVII. törvényezikbe iktatott ipartörvény 4. és 10. szakaszaiban foglalt rendelkezés szerint, valamely ipar gyakorlása vagy igazolványhoz, vagy engedélyhez van kötve.

Az idézett törvény 156. és 158. szakaszai pedig igen éreztethet pénzbüntetéssel sújtják azt, aki ipart foglalt anélkül, hogy a törvény elől idézett szakaszaiban körülírt követelményeknek megfelelt volna.

Tehát a törvény szabadelvű irányba mellett is bizonyos korlátok szabályozzák az ipar gyakorlását; sőt némely iparágak egyenesen hatósági ellenőrzés alá tartoznak. Az *utóbbi elbánás alá esnek különösen az engedélyhez kötött iparágak*, melyek nagy részének miként való gyakorlása és a hatósági ellenőrzés szabatos tétele czéljából, az ipartörvény 11-ik szakasza még megfelelő szabályrendelet alkotására is kötelezte valamennyi törvényhatóságot s úgy tudjuk, a székesfőváros t. hatósága nagy buzgalommal felelt meg e feladatának.

És mégis mit kell éppen itt a székesfővárosban tapasztalunk! Azt, hogy az érvényben lévő törvény, annak végrehajtása iránt bőségesen intézkedő miniszteri rendeletek és a törvény közelző crejénel fogva alkotott törvényhatósági szabályrendeletek ellenére is szabadon burjánzik egy titkos iparág; az úgynevezett „*kifőzés*.”

Arról ugyan nincs tudomásunk, hogy a foglalkozásnak ez a neme miként csúszott be az iparok osztályába; mikor és melyik illetékes hatóság minősítette iparának; mert sem az ipartörvénynek az engedélyhez kötött iparágakról szóló 10-ik és 25-ik szakaszaiban, sem pedig a törvény végrehajtása iránt kibocsátott 39266 884 sz. miniszteri rendelkezés a képesítéshez kötött iparágak megállapításáról szóló 2-ik szakaszában nincsen fellelve. Tehát mint ipar, a törvényhozás és a kormány előtt is ismeretlen volt s azt hisszük, csak így eshetett meg, hogy a székesfőváros t. hatósága máig sem alkotott róla szabályrendeletet.

Szerény nézetünk szerint, az itt tisztelettel előadottak alapján, mindenekelőtt az a kérdés lenne eldöntendő, ipar-e a „*kifőzés*”, vagy nem?

Mert ha nem ipar és mégis mint ilyen, minden rendszabály és ellenőrzés nélkül városzerte kifizérhetően mennyiségben gyakoroltatik, ez esetben tiszteletteljes véleményünk szerint feltétlenül bitlandó lenne. Az igazság, a jogegyenlőség nevében tiltakozunk kell az ellen, hogy míg mi vendéglősök egyrészt nyílt zletben folytatott, hasonló foglalkozás után a *végletekig menő hatósági rendszabályoknak és a legkíméletlenebb ellenőrzésnek vagyunk alávetve* és gyakran a hatóság közegeinek nem egészen tapintatos eljárása által üzleti jó hírnevünkön könnyelműen ejtett csorbát is kénytelenek vagyunk eltűnni; másrészt pedig a mai általános üzleti pangás közepette, az adóknak és egyéb közszolgáltatásoknak nyomasztó terhe alatt küzdünk a létért, addig a „*kifőzők*” egész legiói, minden köztelhetőt mentesen és teljes ellenőrzés nélkül, kényük-kedvük szerint titkos korcsmákat alakítva, sáfárkodnak a mi rovásunkra.

Ha pedig iparnak minősítetik a kifőzés, mert tudomásunk van róla, hogy az iparhatóságok egyes esetekben adtak gyakorlására engedélyt, akkor sem vezérel bennünket kenyérligység, nem akarjuk mi senkinek a létfeltételét megtagadni, hanem csak ismét az igazság és jogegyenlőség alapjára helyezkedve: *tisztelettel kérjük a székes-főváros tekintetes tanácsát, hogy a kifőző ipar, mint engedélyhez kötött iparról, ugyancsak szabályrendeletet alkotni s azt elfogadás végett a székes-főváros törvényhatósága elé terjesztzeni méltóztatassék.*

Mert ha közérdekből, általános egészségügyi szempontból szükséges az, hogy a szálloda, vendéglő, korcsma és kávéház üzemét szigorú szabályrendelettel korlátozzák és a közönség által úgy is tulságosan gyakorolt kíméletlen kritikán fölül még a közigazgatási és rendőrhatalóságok is felügyelet alatt tartsák, akkor, azt hisszük nem állitunk egy cseppet sem vakmerőséget, és a *közérdeknek teszünk vele igen nagy szolgálatot*, midőn a „*kifőzős*” csalogot leple alatt hómályba rejtőző titkos korcsmák megrendszabályozását és szigorú ellenőrzését kívánjuk.

Jövedelmet fog nyerni ez uton az állam és a község, ha az engedélyezés alapján rendes nyilvántartásban lesznek a kifőzőcsek is. De mindenek fölött nyerni fog az ellenőrzés által a közérd k, a köz: egészségügy, mert ki tudja ma megmondani, hogy a talán ezekre menő kifőzőcsekben, a hol az olcsóság kedvéért leginkább a nemzet virága: az egyetemi ifjúság is táplálkozik éppen a józan számításal össze nem egyeztethető olcsóság természetes következményeként *milyen hust, milyen halat sűtnek és milyen edényben főznek?*

Hát még, ha azt is firtatjuk, hogy milyen helyiségben találunk, hányan étkeznek együtt egy-egy olyan oduban, a mely hálósobának is használtatik s egyáltalán nem is szellőztethető!

De abban a meggyőződésben, hogy eléggé indokoltak a mai állapotnak tarthatatlanságát, midőn még megjegyezzük, hogy egyuttal a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság figyelmét is felhívtuk a „*kifőző*” tanyákon folytatott tilalomellenes italérésre, tisztelettel kérjük, hogy az igazságnak, a jogoknak és törvényeknek egyedül a közérdék szempontjából mielőbb érvényt szerezni méltóztatassék.

Budapesten, 1901. január 29-én tartott ülésből.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata.

A söráremelésről.

Lapunk előző számában közöltük a „*Debreczeni szab. kir. városi szállodások, vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok ipartársulata*”-nak a budapesti sörgyárak érdekszövetségéhez a sörárak emelése tárgyában intézett átiratát, valamint azon átiratot is, melyet ugyanezen ügyben az ipartársulat *Gundel János*hoz, mint a Magyar Vendéglősök Orsz. Szövetségé elnökéhez intézett.

Mint már előzőleg is megirtuk, a budapesti ipartársulat választmánya a debreczeni ipartársulat átiratát a folyó évi január hó 29-én tartott ülésében — melyen lapunk képviselőjében mint a debreczeni ipartársulat hivatalos lapjának szerkesztője *F. Kiss Lajos* is megjelent — tárgyalván, az alföldi szaktársak tiltakozását helyeselte. De minthogy a maga részéről már befejezett ténnyel áll szemben, minthogy továbbá kitudódott, hogy a budapesti sörgyárások az Alföld tiltakozását nem kapták meg, elhatározta, hogy a tiltakozó felszólalást megküldi a helybeli söráremelőknek, a debreczeni ipartársulatnak pedig hasonló értelemben válaszol.

A választmány ezen határozatát az elnökség nyomban végre is hajtotta s a tiltakozást a következő levél kíséretében küldte meg a sörgyárásoknak: A budapesti sörgyárak tekintetes Érdekszövetségének Budapestén.

A debreczeni vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata folyó évi január hó 15-én tartott üléséből kifolyólag a /- alatt ide mellékelte, a budapesti sörgyárak tekintetes Érdekszövetségéhez intézett s a sörárak felemelése ellen tiltakozó felszólalást küldte hozzáink átirat kíséretében s arra szólít fel bennünket, hogy minden arra arra törekedjünk, hogy a sörárak felemelését okvetlenül megakadályozzuk.

Mint hogy a budapesti ipartársulat — sajnos — e tekintetben már befejezett ténnyel áll szemben, a debreczeni ipartársulat felszólalásával nem tehetünk egyebet, mint hogy azt a t. sörgyárosok nagybecsű figyelmébe annál is inkább melegen ajánljuk, mert miként az magából a felszólalásból kitűnik, a tiltakozás az összes alföldi nagy városok nevében történt.

Budapesten, 1901. január 29-én tartott ipartársulati ülésből.

*

Erre dr. Halász Frigyesztől a budapesti sörfőzdék nevében a következő válasz érkezett az ipartársulathoz:

A budapesti vendéglősök és korcsmárosok tekintetes ipartársulatának Budapesten.

A debreczeni vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának átiratát velünk közlő f. évi január 29-én kelt becses levélük elintézésékp' van szerencsém Dréher Antal sörfőzdéje, az Első magyar részvényserfőzde, ifj. Hagenmacher Henrik és a Kőbányai polgári sörfőző részvénytársaság megbízásából a tekintetes Czimmel közölni, hogy a szóbanforgó kérdés a budapesti vendéglősök egyesületének, valamint a vendéglősök országos szövetségének kiküldöttjeivel történt megállapodás értelmében nyert elintézés, a melytől a nevezett sörfőzdék, őszintén sajnálatukra el nem térhetnek.

Midőn még a becses átiratuk czímzésében foglalt »érdekszövetség« kifejezést alaptalannak és tárgyaltalannak kívánom megjelölni, maradtam a tekintetes Ipartársulatnak kiváló tisztelettel.

*

E választ az ipartársulat a következő levél kíséretében küldte vissza:

Tehtetes Dr. Halász Frigyes ügyvéd urnak, mint a Dréher Antal serfőzdeje, az Első magyar részvény sörfőzde, ifj. Hagenmacher Heurik és a Kőbányai polgári sörfőző részvénytársaság megbízottjának, Budapesten.

A helybeli serfőzdek nevében hozzákn intézett becses levélét, mely *válasz akar lenni a debreczeni ipartársulat tiltakozására*, sajnálatunkra, nem tekinthetjük olyannak, mely alföldi szaktársainkra megnyugtatólag hatna.

Különös sulyt helyezve azon körülményre, hogy debreczeni szaktársaink mind a helybeli serfőzdek vevői közé tartoznak, *méltn fellehettük azt*, hogy a t. serfőzdek szintén figyelmükre méltatják ezen körülményt és becses válaszukban a *sördrak emelésének okait kellőleg ismertető, ezáltal legalább csillapítólag hatottak volna.*

Mint hogy azonban a t. ügyvéd ur levele éppen az ellenkező érzelmek felköltésére, vagyis az elégedetlenség és ellenségeskedés növelésére igen alkalmas, ez okból mi e levelet, mint választ nem küldhetjük debreczeni szaktársainknak, hanem azt ide mellékelve tisztelettel visszazármatatjuk, kijelentvén egyuttal, hogy mi azzal a jó szándékkal küldtük meg az Alföld tiltakozását, hogy a t. sörfőzdeknek a békés elintézésre alkalmat szolgáltatásunk, *de célnak nem értük el.*

Ami végül az általunk használt »*érdekszövetség*« kifejezésnek alaptalanságát és tárgyaltalanságát illeti, ennek helyessége fölött vitakozásba nem bocsátokunk, de tisztelettel megjegyezzük, hogy köztudomás szerint a helybeli sörgyárosok között bizonyos »Brauer-Bund« áll fenn, mi tehát e címet szó szerint magyar nyelvre fordítva, jóhiszeműen használtuk.

Budapest, 1901. február 5.

*

A debreczeni ipartársulat felszólítására ipartársulatunk következőkben válaszolt:

A debreczeni vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata tekintetes Elnökségének Debreczenben.

A folyó évi január 15-én tartott ülésükből kifolyólag hozzámn intézett nagybecsű levélükre mindenkéltől tisztelettel megjegyzem, hogy annak szövegéből nem tűnik ki az, vajjon a hozzá csatolt, a budapesti sörgyárosok érdekszövetségéhez intézett tiltakozó felszólalás a budapesti sörgyárosoknak is megküldték-e?

Meggyőződést szerezve arról, hogy a helybeli sörgyárosok a tiltakozást nem kapták meg, azt levél kíséretében, azonnal megküldtem nekik.

Az ügy érdekében pedig ipartársulati ülést hívtam egybe, s a tiltakozó iratot előterjesztvén, az itt is általános helyesléssel találkozott. Csak hogy sajnos! immár befejezett ténnyel állunk szemben, mert a sör árának emelését a helybeli sörgyárosok már életbe léptették.

Mindamellett kötelességemnek tartom előadni, hogy mi: budapestiek a sör árának emelése ellen a legerélyesebben tiltakoztunk.

Nevezetesen: *nyilvános értekezleteket* és ipartársulati üléseket tartottunk s a hozott határozatok alapján küldött-szerűleg tárgyaltunk a helybeli sörgyárosokkal, ugyancsak fenyegetődzvén a külföldi sör behozatalával.

De a sörgyárosok, ismerve gyámoltalan helyzetünket és különösen hangoztatva azt, hogy a kormány a mi javunkra eltörölte az 1 frt 90 krnyi községi söradó pótlékot, csak részben támogattak eredeti elhatározásuktól. Vagyis a velők folytatott tárgyalások által elértük azt, hogy elejtették legelső tervüket, mely szerint a sör árát 1901. évtől kezdve hektolitrenten 1 frttal akarták felemelni, s előbb 80 krra, a további tárgyalások folyamán pedig 60 krra mérsékeltek az árak emelését s ezt is csak februártól kezdve.

Azokban kijelentették, hogy ezen elhatározásuk csak az 1902. évre bír érvénynyel, mert ha a sörgyártásra nehezedő kedvezőtlen viszonyok a jövő évig jobbra nem fordulnak. akkor ők eredeti elhatározásukat, vagyis az 1 frtos áremelést léptetik életbe.

Az áremelésnek okát leginkább azzal adják, hogy az új adózási rendszer által nagy károkat szenvednek, különösen az által, hogy a nagy mennyiségben elpusztuló sör után is meg kell az adót fizetniök.

Egyébiránt kötelességemnek tartom, hogy a sörgyárosoknak az *Alföld* tiltakozására vonatkozólag adandó választ haladéktalanul közöljem, mert minden további lépésnek irányát az fogja megadni.

Budapesten, 1901. január 29-én tartott ipartársulati ülésből.

*

Mint már megirtuk a »*Budapesti I—III. ker. (budai) szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulata*« — habár előke *Pécs* Károly utján a sörkérdésben tartott valamennyi értekezleti és ipartársulati ülésre meg volt hiva, de egyikem sem képviseltette magát s így a sörgyárosokkal folytatott tárgyalásokon egyáltalán nem vett részt, utólag mégis elégedetlenségét *terjesztette* egy nyomatásban megjelent »*memorandum*«-féleiben, melynek egy példányát az előnkre címzelve, a budapesti ipartársulatnak is megküldötték.

Miután az ipartársulatnak választát a budai memorandumra illő méltatás kíséretében mi is adtuk, még csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy a válasza Budáról viszon-válasz érkezett. Ez a viszon-válasz nagyon hasonlít a memorandum logiká, stíl és magyarság tekintetében de legalább érdekes, *mert az I—III. ker. ipartársulat elismeri benne azt, hogy »a választmány a memorandumban foglalt dolgokat tényleg tárgyalta észhangulag elfogadta,«* de nem adott senkinek megvizást arra, hogy a memorandumot kinyomassa és azt mindenfeleztéküldözze». *Ebből értsen, aki tud.*

Némai Antal beszámolt. . . .

(A „Budapesti Kávés-ipartársulat” 1900. évi február hó 4-dikén tartott társasversorója.)

— Saját tudósításunk. —

A «Budapesti Kávés-ipartársulat» f. évi február hó 4-dikén tartotta társas vacsoráját Weingruber József dohány-utcai vendéglőjének különtermében. A vacsorára szóló meghívó hangsúlyozta, s mi is megirtuk már előzőleg, hogy az új kévéházi szabályrendelet tárgyában fontos előterjesztések fognak történni hivatalból és ennek, valamint azon körülmények is, hogy ép a vacsora napján az ipartársulat tagjai közül többen egy körözüvényt kaptak, melyben a Kávéházlátogató közönség nevében egy «Előkészítő-bizottság» az ipartársulat hivatalos lapja ellen panaszt emel — köszönetet talál, hogy a vacsora — eltekintve a házigazda közkeveltségétől is — szokatlan látogatottságnak örvendett. Hozzájárult ehhez bizonyára még az is, hogy lapunk előző számban «Kommentár» című közleményünk után mindenki biztosra vette, hogy Némai Antal e vacsorán fog felelni Wertheimer Lajosnak beszédére, amely várakozásuk mint látni fogjuk, be is teljesedett. A népes vacsorán egyébként a következő ipartársulati tagok jelentek meg: Némai Antal előnk, Harkai Mór alelnök, Holstein Zsigmond pénztáros, Arvai Ottó Ede, Reisner Gyula, Klein Ignác, Gross Sándor, Stowasser József, Fuhász József, Tepli József, Steuer Sándor, Pökler Ármin, Lunkó Pál, Kreisz János, Hirsch Adolf, Schanzer Samu, Kohn Bernát, Brück Károly, Strauss Antal, Schwarcz Béla, Simon Pál, Weisz Ignác, Glaser Fülöp, Fleischman Gyula, Bronner Mihály, Kaiser Miksa, Freund Henrik, Spitz Samu és végül Leitner Henrik a «Folies Caprice» tulajdonosát és Keleti Henriket e vállalat vendégül fogadta és kérését, kiket mint legújabb tagokat a régiék mindenfelől rokonszenvesen üdvözöltek.

A társas vacsorák rendezői közül ott voltak: Bokros Károly, Saltenmayer Gusztáv A. báró, Lappert Antal, Glasner Miksa fia, Steiner Gusztáv, Winter Miksa, Gindert István, Fried Samu, Holländer Sámuel, Blau A. Ignác, végül Kemény Géza ipartársulati titkár, Horváth Lajos és Barta Béla, F. Kiss Lajos szerkesztők és H. Halász István. Mint rendszeresen úgy most is csakhamar emelkedett hangulat, jövedy és vidám társalgás vették át az uralmat, amely csend által csak akkor lett felváltva, mikor általános figyelmet keltve, Némai Antal a következő beszédet mondotta el:

Tisztelt Uraim! Tekintettel arra, hogy mi az idén még nem találkoztunk — legalább én nem részesültem abban a szerencsében, hogy az urakkal találkozhattam volna — engedjék meg, hogy az új évben mindnyájuknak, családjukkal együtt a lehető legjobbat: sok boldogságot, egészséget, hosszú életet és különösen igen jó üzletmenetet kívánjak! (Éljenés.) Nagyon sajnálom, hogy a mult estélyünkön nem vehettem részt, annyival is inkább, mert egy olyan régi, hű barátunknál, tagtársunknál lett megtagyarta, aki részben pályát is cserélt. Nagyon szívesen mentem volna el, ha egészségem olyan lett volna, mint ma. Ott személyemről is lévén szó, nagyon köszönöm azon uraknak szíves felszólalását, akik az én működésemről elismerőleg nyilatkoztak, elmondhat tevékenységemről sok mindent, talán a mit meg sem érdemeltem.

Volt ott másban is, tisztelt uraim. Volt ott egy ur, aki oly ritkán mutatkozik közöttünk, oly ritkán van hozzá szerencsén, pedig egészen komolyan mondom, igen sajnálom, mert az az ur hivatala volna talán az ipartársulatunk érdekében még nagyon sok jót tenni, mert tehetése meg van hozzá. De sajnálattal konstátalom, tisztelt uraim, hogy ahányszor is közöttünk megjelenet, mindannyiszor olyan emléket hagyott hátra nemcsak ránk, hanem az összes jelenvotlakra nézve is, hogy ő minden alkalommal, min dig ott van, ahol az ipartársulatnak nem az összetartással, nem annak fejlődését, nem annak jólétét kell előmozdítani. Pedig kár, hogy ilyenekre adják tehetését.

Többek között — hiszen sok mindenről beszélt — vádolta az elnökséget, hogy sok mindent nem úgy tesz, mint kellene tenni.

Wertheimer ur beszél a zenéről s azt mondja, hogy ilyen fontos kérdésben az ipartársulat nem tesz semmit. Hát én uraim, itt állók önök előtt: én nem tudok magának szemrehányást tenni, hogy mindazon lépéseket, amelyek a zene-ügyre vonatkoznak, elmulasztottam volna. Felhozta, hogy a vendéglőben lehet 11 óráig vegyes zenekarral játszani, a kávéházakban nem. Mindeni tudja, hogy ez a kérdés a legközelebbi alkalommal az új szabályrendeletben egyöntetű és méltányos megoldást fog nyerni. Nem tudom, hogy ettől eltekintve mit ért meg Wertheimer ur „zenekérdés” alatt. Két hónappal ezelőtt én voltam az, aki nagyobb beszédet tartottam erről a kérdésről; megmondtam, hogy egyesek többet fizetnek a zenéért, mint házbér fejében; figyelmeztettem az érdekelteket, hogy gondolják ezt meg és határozzák meg az időt, amikor ezen a dologon egy tanácskozáson megállapítható közös akcióval segíteni lehet. Nagy elismerés hangzott föl beszédem végén, de nem kelt föl senki, hogy a folytatását elmondja, felelődsé ment az ügy, nem törődött azokkal többé senki.

Azt is mondja Wertheimer ur, hogy vannak egyes helyek, ahol a zárórán túl is szabad zenélni. Megvallom, erről is van tudomásom. Meg is tettem minden lépést írásban, élőszóval és deputáció élén eljártam a főkapitányom, de mindig azt a választ nyertem, hogy egyes helyeken a rendőrségnek joga van a zárórát meghosszabbítani és azt neki senki meg nem tilthatja. De ehhez még azt is hozzáteszi Wertheimer ur: én is folyamodom, de nem kaptam meg a kivételes engedélyt. Hát kérem, én meg vagyok győződve, hogy ha neki megadják, el sem fogadta volna csakis azon föltétel alatt, hogy a többi kártyásnak is egytől-egyig megkapják. (Félköltások: Ohó!) Vagy ha megkapja, akkor talán nem is szóltat volna föl az ügyben? (Dörölgés.)

Beszélt továbbá a rendőri erőszokról. Hát kérem én magam is 26 évig voltam kávé, én az üzletemet mindig úgy vezettem, ott keves rendőri erőszokról lehetett szó. Talán ő úgy vezeti üzletét, hogy ott mindig rendőrökkel van dolga? ! Én csak nagyon ritkán hallottam tagtársaimtól, hogy őket a rendőrség zaklatja, nem értem tehát a felszólalás ide vonatkozó részét. Kár, hogy Wertheimer ur nincs jelen, talán tudna e részben bővebb adatokat szolgáltatni.

Azt tudom továbbá, hogy az ipartársulat vagyonát gyűjt és hozzá fűzte azt a nem egészen parlamentális kifejezést, hogy ha valaki segélyt jelentekzik, azt lefőzik 5 forinttal. Engedjék meg, tisztelt uraim, hogy erre a következőkben válaszoljak.

Először is nem főzünk le senkit 5 frrtal, sőt ellenkezőleg senki sem ment el tőlünk a nélkül, hogy megfelelő segélyt ne kapott volna. De fölhozhatom azon — esetleg nekem is szomorú jövőt jósó — körülményt, hogy a volt elnökök közül Privorszkyt, Kurzot és Kammon özvegyét állandóan évi 120 koronával segélyezték, illetve az utóbbit ma is évi 120 koronával támogatjuk. Ne adja Isten, hogy valaha én is részoruljak. Ott van özvegy Fillingerné, kinek férje az ötvenes években a volt kuriai épületben folytatott kévéházi ipart. Ezt az özvegyt is 120 korona segélyben részesítjük. Nem számítom ama 20—30 koronára rugó kisebb összegeket, melyeket szintén segélyezésre fordítunk. Nincs egyetlen nemes, hazafias, országos czél, amelyre az ipartársulat nem adakozott volna. A Kossuth-szoborra adtunk 200 koronát, boldogult Erzsébet királynéknak szobrára szintén 200 koronát, Baross Gábor szobrára 100 koronát, a fehérkereszt egyesület alapítványul kapott 100 koronát. Kisebb évi dotációkat kapnak a vakok, a gyermekkorház, a siketnémák stb. Aki jótékony czél érdekében hozzánk fordul, sohasem távozik üres kézzel. Ujabban például 20 koronát adtunk az Erzsébetfalván emelendő négy különböző felekezetű (katolikus, református, lutheránus, izraelita) templom javára. Ha mindezeket Wertheimer ur „lefőzésnek” minősíti, akkor nem tudom miféle nézeteket vall.

Azt is panasolja, hogy egyes tagok érdekében a társulat és illove az elnökség nem tesz semmit. Én azt hiszem, hogy ebben a teremben is vannak urak, akik ügyeikben nem egyszer fárdatnak hozzáim; megmondhatják, hogy ha tölem tellet, mindig megteltem kívánságukat. (Igaz.) De Wertheimer ur azt is állítja, hogy az ipartársulat nem mozog, nem halad. Bizonyosan vannak itt is, akik még emlékeznek arra, hogy milyen volt ez az ipartársulat 15 esztendővel ezelőtt, milyen volt erkölcsi nivója, mi

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

lyen volt vagyoni állapota. Volt egy elnöke és egy ügyvédje, a tagok pedig időközönként egy litografált papírdarabot kaptak, amelyen a társulat működéséről számoltak be. Méltóságok a fejlődést gradatív szemlélni és összehasonlítani a mai állapottal az akkoriakkal. Ha ez időtájt a tagnak valami ügye akadt, az ügyvéd járt el, amikor pedig én lettem az elnök — engedjek meg, hogy ezt kiemelem, de személyem lett megfáradva és így magamról kell beszélnem — akárhányszor előfordult, hogy küldöttségét kellett vezetni, de annak élére sohasem fogadtunk 100 frosz szónokot. Ugy emlékszem, hogy voltunk 4 miniszternél, 4 államtitkárnál és mindannyian magam állottam a deputáció élére. Többször személyesen voltam Tichl, Ahonyi, Fascho-Moys miniszteri tanácsosoknál, mindannyiszor ipartársulati ügyek érdekében. Csálódi Wertheimer ur, ha azt hiszi, hogy az egész eljárás csak a küldöttség tagjainak bemutatásából állott, mert bizony kellett ott fontos ügyeket elintézni és azzal, hogy ezeket a dolgokat magam intéztem el, minden egyéből eleinkintve meglaktarítottam 400 frotot, mert az ügyvéd annyiba került volna. De tovább megyek: az urak mindannyian olvasnak hírlapokat: olvashatják, hogy a főváros közgyűlésén akár vezetéket, akár zenei, akár a fővárosi épületeket illető börteli ügyek vannak napirenden, mindig fölhasználtam az alkalmat s felszólalván, ha csak tölem tellett, az ügyet a kérelmező tagtárs javára intéztem el. (*Ugy van, helyes, általános éljenezés.*) Ég mit szóljak a járdafoglalási ügyekről — pedig ez nagyon kemény dolog! Ezekben — bátran mondhatom senki sem fáradt, senki sem dolgozott annyit, mint én. De méltóztatnak tudni, hogy a főváros pénzügyei ma milyen állapotban vannak: a közgyűlésen mindenről akarnak hallani, csak arról nem, hogy amit már egyszer megkaptak, abból engedjenek. De van a járdafoglalási ügyek egy másik oldala is, úgy tudom, hogy Wertheimer ur bizottsági póttag, talán választmányi tagja is a VIII. kerületnek, én még nem hallottam, hogy ő valaha kerületében az ipartársulat, vagy a tagok javára propagandát csinált volna, hogy ő valaha egyik-másik közügynek — járdafoglalási vagy vízdíj-ügynek csak egyetlen bizottsági tagot is — habár módjában állott, megnyerni igyekezett volna. Én ellenben igenis, eredményeket értem el az ő kerületében. Különösen a Kerepesi-úti kávéskók járdafoglalási ügyében, így Kaiser úrnál. Koch úrnál stb. Ezeknek az uraknak érdekében miért nem járt el Wertheimer ur, ha ő olyan nagy ember, ha látja, hogy az ipartársulat nem tesz semmit, Persze, sokkal kényelmesebb olyan embert vádolni, aki minden tekintetben megfelel, mert én nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy megcéltoztam kötelességemet. (*Ugy van, igaz*)

Méltóztatnak emlékezni, hogy most 2 éve mindnyájan meg voltunk ijedve, én ugyan nem voltam érdekelve, de Önökkel érkezik az Önök baja az én bajom is. Arról volt akkor szó, hogy újabb megállapítás alá kerül a regalé-illeték. Minden ember azt hitte, hogy mindenki legalább is a kétszeresét fizeti az előbbi illetéknek. Én azonban háromszor is eljártam Gaszner kir. tanácsosnál ebben az ügyben és megkértem a kerületi előjárókat, hogy méltányos javaslatot tegyenek — és az eredmény az urak előtt eléggé ismeretes. Talán ezt is Wertheimer ur csinálta?

Beszélt még Wertheimer ur a vendéglői záróra megszüntetéséről is. Ez ügyben én a főváros közgyűlésében annak idején két ízben is megakadályoztam a záróra megszüntetését, de midőn ez az ügy fölebbeszélt folytán az országos ipartársaság előtt tárgyalott *Lukács Béla* miniszter elnöklése alatt s ahol én képviseltem a kávésipar érdekeit, daczára annak, hogy Schmierer miniszteri tanácsos, Ráth Károly és Gundel urak ellenem érveltek: az én felszólalásom folytán maradt az ügy a régi állapotban. De a miniszterrel ennek utána érkezett a fővároszhoz egy leirat, melyben figyelmeztelt a közönséget arra, hogy nem volna jó a kávéházakra nézve is a zárórát behozni. Ekkor elérkezettnek láttam az időt, hogy jó lesz a harcot tovább nem folytatni és az összes budapesti vendéglősöket ellenségéinkké nem tenni, mert még ők is tehetnek nekünk szívességet. Két olyan testület, mint a miénk és az övék, jobb, ha barátságban élnek egymással: mint barátok használhatnak, mint ellenségek csak ártani tudnának egymásnak.

Ezelőtt 12 évvel a légszesz ára köbméterenkint még 30 fillér volt. Én akkor adatokat gyűjtöttem a légszesz-ügyben és azokat

egy memorandumba foglalva beadtam a fővároszhoz, beküldtem minden bizottsági tagnak és e memorandum folytán a főváros és a légszeszirtársulat között létrejött új szerződésben az árak köbméterenkint 20, illetve 16 fillérre szállítottak le. Talán ezt is Wertheimer urnak köszönhetjük és talán az ő érdeme az is, hogy a zenélési záróra 12 órától 1 órára fétetett.

A végén a nótájának kiderült — habár nyíltan nem is mondtam meg — hogy miért haragszik: azért, mert nem választották meg őt az ipartársulat választmányába. Ha itt volna, én megmondanám neki. Mióta én az ipartársulat elnöke vagyok, már kétszer volt egy kis ribillió is és az első ember ebben mindig Wertheimer volt. Daczára ennek, én óhajtottam őt a választmányi tagok sorában látni, ott sem ijedtem volna meg tőle. Nem az én hibám, hogy azok az urak, akik veled dolgoztak, belátták, hogy ő csak egy romboló erő, akivel komolyan dolgozni nem lehet és nem használható ott, a hol dolgozni és építeni kell. Am ennek oka én nem vagyok és nem mondtam senkinek, hogy ne szavazzon rá. (*Ugy van, helyes.*)

Minden nap eljárók Uraim az ipartársulathoz, mert ott a felsorolt fontos ügyeken kívül számos egyéb teendő is van; minden nap ott vagyok az irodában, hisz tudja a titkár ur és látunk engem ott a tagok, ha ügyük akadván, az irodát fölkeresik. Ott nem történik, nem történhetik semmi, amiről nekem tudomásom ne volna. Foglalkozom a betegsegélyző-pénztárral is; nincs itt jegyzék, számla, amelyet ne magam nézsek át. A betegsegélyző pénztárnál nemcsak elnök, hanem ellenőr, felügyelő-bizottság, szóval minden vagyok.

Amiket itt, tisztelt uraim elmondtam, azok mind nyomtatásban is megjelennek és akik érdekel, aki meg akarja tudni, hogy az én elnökségem alatt mi történt, a szaklapokból tudomást vehet róla. Csak két eshetőség van: Wertheimer ur vagy olvassa a szaklapokat vagy nem. Ha nem olvassa, akkor nem tud semmit, akkor a levegőből beszélt, ha pedig olvassa, akkor azt mondom, hogy czézatossággal beszélt, cízelokat akart elérni. Hogy ezek a cízelok nemcsak e, ahhoz nincsen szavam, hanem én is a magam részéről Wertheimer urra vonatkozólag a consequentiákat levonom és kijelentem, hogy soha őt erre a tétre követni nem tudnám.

Tisztelt Uraim! Azt hiszem, jogosan tehetem föl ezek után azt a kérdést: méltóztatnának velem szemben egész őszintén nyilatkoznunk, hogy osztják-e Wertheimer urnak multkori felszólalásába kifejtett nézeteit? Nagyon kérem az urakat, foglaljanak határozottan állást, mert engem ez az ügy nagyon kínosan érint. Nem vagyok túlzékony ember, de azt hiszem, hogy ezt nem érdemeltem meg. Azért kérom a tisztelt tagtársakat, járjanak el egészen szívük és eszük szerint és ha azt hiszik, hogy Wertheimer ur az ipartársulathoz az élén sokkal többet tudna tenni, mint az én csekélységem, akkor én nem akarok a jónak utjába állani. (*Hosszas éljenezés.*) Azért óhajtottam ezt tisztelt Uraim, mert föltelt szándékomb, hogy a megkezdelt uton rendületlenül haladok tovább; építeni, alkotni akarok és nem veszítem el kedvemem, ha működésemről egy ember bármily nagyokat mond is. Ez a válaszom Wertheimer ur beszédére.

Most pedig őszinte köszönetet mondok azoknak az uraknak — Harkai és Ilirsch uraknak — akik rólam oly szívesen nyilatkoztak, poharamat pedig emelem az ipartársulat virágzására és Önöknek, valamint kedves családjuknak jólétére. Sokáig éljenek! (*Zajos éljenezés.*)

Hasonló hatást, mint ezzel a beszéddel, ritkán érzett el *Némai Antal*. Az erős meggyőződés, a tiszta önérték és jól teljesített kötelességtudás hangján beszélt néhol szarkasztikus gunnyal, másutt értelemes szónoki lendülettel, de mindig igazságos méltányossággal, kerülve az öndicséretet, inkább ragaszkodva a száraz tényekhez, mintsem kiszínezve azt. A beszéden — melyet gyorsiori feljegyzés alapján szóról-szóra közlünk meglátozott, hogy ez az első beszéd volt, melyere a szónok előre elkészült, mert nemcsak érvele és bizonyítása volt rendszeres és fokozatos, hanem ama tapintatosságon, tiszta magyarságon kívüli, mely Némai szavainak tudalunai értelemes zamatot ad — felépítésében is teljes volt, hogy bátran elmondhatjuk, miszerint e beszéddel nemcsak reflexiókat, hanem teljes beszámólót akart

adni, beszámolt több mint tíz évre terjedő előnki munkásságáról, melyre önérettelt és jogos büszkeséggel tekinthet vissza. Valjuk be, e czélját el is érte. A tüntető szeretet, a taps, a szünni nem akaró éljenzések, melylyel körülvették minderre fényes bizonyítékul szolgálhat neki. Ennek az éljenznek adott kifejezést *Harkai* Mór ipartársulati alelnök, ki az éljenzések lecsillapultává a következő beszédet mondotta:

Tisztelt Uraim! A mult alkalommal kedves előnktök nem volt jelen. Én akkor azt mondom, hogy Wertheimer ur vagy nem gondolta meg, a mit mondom, vagy pedig csak mérő ellenlétezésből beszélt. Én talán jobban ismerem Wertheimer urat mint gondolnátok és azért azt mondom, hogy ő nem annyira az elnök urat akarta támadni, mint inkább beszélési viselkedéséből és ellenlétezéséből szólalt föl, amit őt, mindig őt jellemezte és jellemzi. Ugy vagyunk mi is, mint a politikusokkal a kormány; bármí jót teygen is, bármí jót akarjon is, mindig lesznek ellenzők emberek, akik működését megkritizálják. Hogy jobban tudná-e ők megtenni, mint a kormány, azt kétségbe vonom, de kritizálnak, mert ellenlétezik. Hogy az ellenlétezők szükség, azt nem tagadom és szeretem hinni, hogy Wertheimer is ebből a szempontból bírálja a helyzetet. Hisz a mult alkalommal maga is elismerte, hogy Némai ur igen sok jót tesz és működését nagyon kiemelte. A támadásokra részletesen akkor nem válaszoltam és csupán elenyészlyozi óhajtottam a támadást, de nem akartam a dolgokat elcsúszni. Tudja azt, hogy Némai ur majd megmondja a maga véleményét. Mindamellét ismétlem ma is, azt is hiszem, hogy Wertheimer ur csupán mondani akarati valamit, tehát ellenlétezik, csak megakartja mutatni, hogy ő ellenlétező férfiú.

Én uraim, aki hosszú idő óta ismerem az ipartársulatot, bátran merem állítani, hogy oly előnktök, mint Némai ur, soha nem volt és most is lesz és azt hiszem mindnyájunk szívéből szölok, mikor azt kívánom, hogy az Ur Isten Némai urat még sokáig éltesse!

Az éljenzések lecsillapulása után újölag *Némai* Antal emelkedett fel szólásra a következő beszédet mondván:

Tisztelt Uraim! A meghívón vagy nem említve, hogy szabályrendeletéről is lesz szó, engedjék meg, hogy most erről beszéljek. Már régen kísért az ügy, közel két hónapja került feljzár a kérdés, hogy a kávéházakban és vendégfogókban az új szabályrendelet szerint a délelőtti órákban nem szabad kártyázni. Dacára annak, hogy minden lépést megtettem, kieszközöltem meghívatomat a közrendészeti bizottságha, *Gundel* Jánosnak, a vendégfő ipartársulat alelnökének meghívását és dacára minden kísérletnek, a közrendészeti bizottság leszavazott bennünket. Az említett intézkedés sok érdeket sért, talán a miénket nem annyira mint a vendégfőcséket, arra kérem tehát az urakat, hogy ma vannak oly vendégeik, akik fővárosi bizottsági tagok, hassanak oda, hogy ezeket ügyintékn megnyerjék, mert most már csak a közgyűlésen lehet keresztül vinni, hogy ez a szövegponnt ne jöjjön a szabályrendeletbe. Mert ez mindenre mutat, csak szabad gondolkodásra nem. Hiszen a törvény úgy is tiltja a szerencse játékokat nines tehát szükség arra, hogy azon ürügy alatt, hogy a fiatalság reggel ne játszhassék korlátokat állítunk föl. Hisz kártyázni otthon is lehet és aki nem kártyázik, az talán csavarog, vagy más egyebet csinál. De azért a kártyázást korlátozni — s ez oly gyenge indoklás, 300 roszzt tanulmány érdekében 700,000 lakost sújtani, — hogy ez a helyét egyáltalán meg nem állja. Legyenek szívesek tehát odabátni, hogy ettől a kellemetlenségtől megszabaduljunk.

Mög egy pászusa van a szabályrendeletnek, mely nem annyira a szabadságot, mint inkább a magánjogokat sérti. Az eredeti szöveg szerint amennyiben az üzletnek középületkötöl stb. csak 50 méternyire lehetnek, a szabályrendeletnek a már használhatóan lévő helyiségekre nézve visszaható ereje ninesen. Az új szövegvezésben csak személyekre nézve foglaltatik ez a biztosítás. Elő állhat tehát az eszt, hogy valaki halála után kiskorúakat hagy hátra, az üzlet csak 50 méterre vagy kevesebbre van a középülettől. Az üzletet eladni, átörözni nem lehet, az üzlet mely ma még 40—60,000 koronát ért, holnap már értéktelen a család koldusbotra jut. Ezt a kérdést is szóvá tettem a közrendészeti bizottságha és *Gonda* dr. felszólaláson folytát az indítványozta, hogy az ügy véleményezést végezt a jogügyi bizottságha adassék

ki, ami meg is történt. Remélem, hogy a jogügyi bizottságha az én nézetemet fogják pártolni és elfogadni.

Ez a két pont szeréles az új szabályrendeletben és mint-hogy ezeket csak a közgyűlésen lehet reparálni, ismétlően kérem az urakat, hogy bizottsági-tag ismerőseiket, mert hiszen a közgyűlésen a többség dönt, ügyünknek megnyerni sziveskedjenek.

Ezzel valószínűleg ki is merült volna a hivatalos szövegnoklatok névsora, azonban *Brick* Károly, ki szintén megkapta egy példányát azon körlevélnek, mely a társulat hivatalos lapjában megjelent egyik közleményt a kávéházlátogató közönség szempontjából kifogásolja és a társulattól kért elégtételt, kérdést intézett az elnökséghez van e tudomása e körlevél eredetéről. Természetes, hogy nem volt, sőt sokan kíváncsiak is voltak a körirat szövegére, mire *Halász* István a megtámadott hivatalos lap szerkesztőhelyetese a körlevél egy példányát felolvasta. Szól pedig e körlevél következőképen:

Tisztelt Uram!

A Wagner József szerkesztésében megjelent „Kávésipar Szakközöny” című lap, mely a „Budapesti Kávés-Ipartársulat” hivatalos közlönye, az ez évi február hó 1-én 256. számában egy cikket közöl „Egyről-másról” ezimmel, melyben a ktlémbözö kávéházi szvenvedélyekkel foglalkozik. Eltekintve attól, hogy reánk vendégekre nézve sértő, ha a kávécsok egyik szaklapja kártya-, billiárd-, sakk- és újság (olvasási) szvenvedélyről beszél és a kávéházat látogató közönséget igazságtalannal megtámadja és illetéktelenül bíraltja, még hozzá egyenesen lebeszél bennünket arról, hogy kávéházba járjunk, midőn azt írja többek között, hogy az újságolvasás szvenvedély „nagyon könnyen gyogyítható, mert ez a szvenvedély megszüntethetik a kávéházahajárrással.” Nagyon sujnáljuk, hogy a „Budapesti Kávés-Ipartársulat” e lapot hivatalos közlönyének valja s miután mi, nagyközönség az Önök vendégei teljes elégtételt óhajunk, melynek módozatait mi magunk fogjuk megállapítani, tisztelettel felkérjük már most, hogy a társulathoz benyújtandó és Önböz külön is intézendő memorandumunkat, melyet több vendég fog Önnek benyújtani, hathatósan sziveskedjék támogatni. Teljes tisztelettel az elköszítő-bizottság.

H. *Halász* István az ezen körlevél által megtámadott lap képviselőtében, védelmére kel az általa képviselt Wagner József szerkesztőnek és kijelenti, hogy a szóbanforgó cikket misem tartalmaz, ami a kávéházahajró közönségre nézve sérelmes volna. Egyébként megígérte, hogy nem fog addig nyugodni, míg a körlevél szerzőit, kiket elítél azért, hogy e támadást beteg s öreg szerkesztő ellen intézték, ki nem fogja puhaltolni. *Harkai* Mór alelnök szözlott még ez ügyöz, melynek nem tulajdonított semmiféle fontosságot, hanem csak azt, hogy valaki farsangi tréfát engedett meg magának, hogy minél többen legyenek a vacsorán, mire F. *Kiss* Lajos, mivel egy vendég közbeszólván „kenyéririgységet” említett fel, kijelentette, hogy a M. V. és K. I. szerkesztő-sége nevében ily inszinuáció ellen a leghatározottabban tiltakozik. *Pikler* Ármin nem tulajdonit az egész dolognak jelentőséget, mert az oly benyomást tesz, mint az egyszerű zsidó, aki arra vállalkozott, hogy a váratlanul özvegygý lett feleséggel férje halálát kiméletesen fogja tudatni s ezzel rontott be hozzá: „Sind Sie die Witwe Klein” (Élénk tetszés). Ezt az ügyet is *Némai* Antal fejezte be, kijelenti, hogy osztokodik *Harkai* felfogásában, s ha magát a tréfát nem is tartja jónak, az bizony *arra* még is jó volt, hogy szokatlanul sokan jöttek össze a vacsorára. Ebbé aztán a jelenlevők bele is nyugodtak.

A *Pikler* Ármin «Quarnero» kávéházában pikkolózás követte az emlékezetes és élénk hangulatu estét és általános érdeklődés tárgyat képezte *Pikler* bácsi modern és stilszerű új helyiségének berendezése. Az összes jelenvoltak pedig egyenként keresték fel a ház urnőjét, hogy szerencsekívánataikat átadják a régi bajtárs hűséges párjának és a kedélyes hangulat még sokáig együtt tartotta a társaságot, melynek tagjai azzal bucsuztak el egymástól, hogy a legközelebbi jöj-fexen *Gundel* Jánosnál találkoznak.

TÁRCZA.

INNEN-ONNAN.

Reggeli Prindl Nándornál. Az «Emil főpinczér ur» szakítva a régi renddel, a belső étteremben patkó helyett két külön sorba rakatta az asztalokat, néhány utasítást adott még a helyettesének Árpádnak, a saját külön úralánczát a kis-szobából valami jól elrejtett zugba dobta (Ma az egyszerű egészen komolyak leszünk!) s ezzel minden kész volt a reggelizéshez — bent.

Nándi apánk először körülnézett a sötétben, hogy rendben van-e a «Mienk» rendbe szedette a kecskéket stb. ehhez hasonló apróságokat, kiosztotta az asznal reggel elevenen csipogott szép sárgahajú gyenge csirkéket, átadta a direkciót a kedves Prindl mamának és ezzel kész volt a reggeli — kint.

Mindakét dolog bizony elég fontos a jó konyha, rend és pontos kiszolgálás szempontjából, de mindennél fontosabb az, hogy azután jöttünk mi, hogy — — reggelizzünk.

Es hozzá hogy jöttünk! Olyan jól emlékezünk még a tavalyi reggelire, hogy már az uton is a «Bor legendáját» daloltuk, hogy:

Szolt az Isten: «Kedves fiam Nőé,
Itt a szőlő, kóstold meg, hogy jó-é?»
Felelt Nőé: «No megöregedtem,
De ilyen jó bogtyót még nem ettem.»

Szolt az Isten: «Kedves fiam Nőé,
A csipős must, hadd lássuk, hogy jó-é?»
Felelt Nőé: «Haj, csuhaj! Sári!
Három istent kezdek immár látni!»

Szolt az Isten: «Kedves fiam Nőé,
Hát a Mienk, hadd lássuk, hogy jó-é?»
Felelt Nőé: «Iszom reggel óta:
Gyere pájtás, van még a hordóba!»

De volt ám, meg van is. Annnyira volt, hogy alig telepedtünk le, alig melegedtünk fel, már is — — melegünk lett. A Gárdonyi borlegendája, a Mienk tüze, a remek ételek annyira megtették a maguk hatását, hogy *Uruska* meg *Willburger* olyan «kedélyes sarkot» csaptak, honnan csak úgy harsogott a jóízű kacaj. Persze, hogy ebben is megint az ármányos *Doktor Laczinak* a «keze» működött, mivelhogy a gyufákkal ő csinálta volt olyformán a «suskulust», hogy mindakét Talismán ára a «főpohárnokmester Ur» nyakába szakadt, nem is kis gaudiumára a szomszédságnak, mely jóízűen mulatott a gyufábefogadók drukkján.

Azutan feltünéstkelő szenczációja is volt a reggelinek. Még pedig kellemes és meglepő. Már úgy elmenőben voltunk — közben alaposan megreggeliztünk — felállott szeretett elnökünk *Gundel* János s egész egyszerűen, a jóleső érzés melegével bejelentette, hogy *Törley* József promontori pezsgő-borgyáros tekintettel a vendéglősből jótékony céljára ötszáz forint erejéig a női tánczendek elkészítését magára vállalta s azokat saját költségén fogja elkészíttetni. Hatalmas éljenzás zuggott fel e kijelentésre mire a szomszédos teremben ülő törzsvendégek kíváncsi ijedséggel dugták össze fejüket. Hát persze! Mit tudták ők, hogy itt ugyanazon ember tett le a vendéglősök javára ötszáz forintot, aki ugyancsak tegnap fizette ötszáz forintos második részletet ama fejedelmi alapítványának, melyet a nyugdíjgyesület alapja javára tett s hogy mily jogosan megilleti a szívből jövő éljen azt, aki ily pártalan bőkezűséggel áldozott, ahol a vendéglősökért tenni kell és lehet.

* * *

Reggeli Förster Konrádnál. Az aranyos február 9-dikén — Olyan rövid az édes! — a nyugdíjgyesület budapesti választmánya szimpatikus elnökénél gyűltünk reggelire. Nagy bajba estünk! Mert hát ki is tudna az Isten szent szerelméért tisztára igazodni a Potage à la Rachel, filet à la Cherbourg, oeufs pochés à la Fedora, Croustis polonaise, Zingara-módi sonka, Paupiettes de filets de veau, Frascatti-bélszín, Mainlenon kotlettek, meg aztán az à la beau fremonti mignonfilék között? Mikor még a szép Vasárnap napján is (Minden jó lélek dicsérei az Urat!) káposztával essük a disznókörmöt, ha mindjárt Don Carlos polgári kosztjártól lévén szó, olyan dorogi szilarrerrel is locsolgatjuk utána a prima-vergoniától száraz torkunkat, hogy még a váci püspök ur ő méltóság is szoltárszóba fogna utána —

Mán az igaz. Jó volt a koszt meg az ital. *Solti*, aki a szomszédság révén némi előjogokat vindikál magának némi russói és debrői borokból és a «Diadal» pezsgőből s olyan alapos leckeórát vesz az igen tisztelt választmányi elnök úrtól), hogy még a Kiss Henrik főpinczér ur kifogástalan smokingját is rózsaszínűnek látja és erővel a Nándi papába akar belekötöni, pedig azzal ugyan hiába évődik, mert csak nem hiába lett talán privátier? Azaz is megmarad «isteni nyugodtságában». Jól teszi.

Első reggeli lévén a hónapban megjelentek a sörösök is teljes számban, élükön a nagytekintélyű Aichhal, akinek már is olyan jó kedve van, hogy a Koczor Reszót minden áron a német császárral akarja — — homlokon csókoltatni. Ahogy így hárman békéséges embereként együtt ülnek, szinte elámulok látva hogyan »rükverzkonzentrirozta magát« előlük Bokros Károly, aki olyan ártatlan arczal tárgyal Rosnerrel, mintha csak a Gambinusubeli reggeli esélyeit latolgatná. Pedig talán ez nem is oly sürgős, vagy mi?

Az asztal sarkára szorulva («Igy jár, aki későn kel» mondom a kollegámnak, mert most az egyszer nekem áll [főül!]) kénytelenek vagyunk a Schnell Jóska társaságával beérni, aki olyan szomorú arczot vág, mintha valami kincses hajója süllyedt von' el a Fekete tengeren. Ha nem tudnám, hogy a magyar asztaltársaság kvaterkázott nála éjfél után, három óráig igazán elhinném, hogy valami baja van.

Sok szó esik *Boór bácsiról* is. A részvétet, melyet halála vendéglősökörökben előidézett, hangos kacaj váltja fel, amint egyikünk részleteket olvas fel az öreg után felmaradt anekdotákból.

A provizoriumban megyei főügyész volt az öreg. Tekintélyes, keresett fiskális, kinek száva nagy súlyláb birt. Nélküle nem igen lehetett valami fontosabb kérdést eldönteni. Ebből az időből ragadt rá a «főur» nevezet, mely egész haláláig fentartotta magát.

A hetvenes évek elején azonban lehányatott az öreg szerencséje. Régi dicsőségének sugarai ugyan még tartották benne a lelket, de a talajt már elvesztette lábai alól. Jókedélye, humora azonban még ekkor sem hagyta el, sőt újra rá akart lépni a közszerelés terére. Tulajdonképp ő alapította meg a tüzoltó és torna egyletet, sőt csónakegyletet is szerveztet, melynek ő volt az admirálisa. Mintha most is elöttem állna vörvörös matrózruhában széles arany-paszománttal a karján.

Ez a csónakegylet virágzott is egyideig s meglehetősen számú tagja volt. A tél beálltával az egylet egyik tagja azt kérdezte Boór bátyánktól:

— Mit csinálunk most, hisz a hideg miatt nem csónakázhatunk.

Jósi bátyánk egy született spártainak is becsületére való rövidséggel vágta oda a kíváncsinak:

— Iszunk!

A kiadott jelszónak aztán a tagok meg is feleltek emberül. Ugyannyira, hogy a nyár beálltával megfeledeztek a csónakázásról s egészen ló-egyletté alakultak át.

Az egyletek szervezése különben kedvenc foglalkozása volt az öregnek. Igazi «Vereinsmayer» volt. Alapított lövész-

egyletet is, ez azonban nem volt hosszú életű. Egyik betegségyelettünk alapítása is az ő nevéhez fűződik. Ez az egylet hű is maradt hozzá haláláig.

Ügyvédek volt ezenkívül a vendéglősök és kávéosok ipartársulatának s így nem lehetett tőle rossz néven venni, ha legjobb clientele szorgalmazna látogatta.

A legutóbbi polgármesterválasztás alkalmával Jösi bátyánk is pályázott erre a díszes állásra, nagy derűtséget kelteve városszerte. Mikor kollegái kérdezték tőle, hogy hisz-e megválasztása lehetőségében, mosolygva válaszolta:

— Hisz az ördög! Én csak a nevemet akartam egy kicsit forgalomba hozni.

De azért a szegény öreg egy vizitkártyán, melyen nem volt név! mégis megírta nekünk inkognitóban ezt a nagy hirt. Még azt is hozzátette „megválasztása több mint biztos!” Megismertük az írást és — nem adtuk le a hirt. Már bocsáss meg jó öreg, nem hittünk ez — egyszerű. Lám! Hát mégis igaz volt? Csakugyan föléptetted magadat öreg? Hogy leszek én most nálad násznagy!

Tehát őt is elvitte a halál, ez az utolsó, kellemetlen «körülmény», melyet a megboldogult bizonyára erősebb és kevésbé esztetikus jelzővel látott volna el. Nem látjuk többé korához képest szokatlanul érteles alakját, nem halljuk fálrengető, retentenes hangját . . . Csendes emberré lett, itt hagyta ezt a gömbölyű világot alperseivel és felperseivel együtt. Még csak a halállal sem folytathatót egy kis rendes pert, valami hozzáadalmi betegség alakjában, nem kérhetett halasztást, a lehető legmesszább uton vált meg az életől, az ő viszontagságokban és fordulatokban gazdag életétől.

Ejnye! De elszomorodtam a végefelé. Gyerünk a Metropolba!

A
„Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok
Ipartársulata“

minden héten pénteken

TÁRSAS REGGELIT

tart

A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1901. február 15-én *Jahn* Ede vendéglőjében (VI. Andrásy-ut és Gyár-utca sarok).

1901. február 22-én a «*Gambérinus sörszarnokban*» (VII. Erzsébet körút 27.).

1901. márczius 1-én *Lippert Lajos* vendéglőjében (VII. Erzsébet-körút 13. sz.).

Társulatok. Egyesületek.

HIVATALOS RÉSZ.

A „Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és kávésegek országos nyugdíjgyesületének” központi igazgatósága f. évi január hó 30-án *Bokros* Károly elnökele alatt ülést tartott, melyen *Kommer* Ferencz és *Nérey* Dezső alelnökök, *Förster* Konrád, *Sztanoy* Miklós, *iffi*, *Sprung* János, *Petanovics* József képviselő tagok, *Francois* Lajos felügyelő bizottsági elnök, *Dr. Solti* Ödön jogtanácsos, *F. Kiss* Lajos és *Barta* Béla hírlapírók jelentek meg. Jogtanácsos jelentésként, hogy 1. 1820 kor. Átutalando, 2. hogy a Magyar Országos Központi Taka ékpnztár értesítése szerint a nyugdíjgyesület vagyonra értékpapírokban 22,000 kor., készpénzben pedig 71,183 kor., 3. hogy *Kónya* Sándor taggyűjtői próbaideje letelvéen, tőle a meghatalmazás visszakerendő, az igazgatóság helyesléssel vette tudomásul, valamint azt is, hogy *Törley* József promontórii pészgőbörgyáros a nagyváradi közgyűlésen tett 5000 koronás alapítványának második ötszáz koronás részletét befizette, egyben jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak a nemesszűri adakozónak. A *budapesti választmány* 1900. évi decemberben 693 kor.

17 fill., 1901. évi január hóban 592 kor. 29 fill. tagdíjat vett be. *Bokros* Károly elnök és *Nérey* Dezső alelnök e választmány legutóbbi ülésén megjelenő, az ügykezelést; a tagok nyilvántartását, könyveket átvizsgálták, s mivel mindent példás rendben és észszerűen berendezve találtak, indítványozták, hogy az igazgatóság mondjon köszönetet *Förster* Konrád elnök, *Sztanoy* Miklós alelnök, és *F. Kiss* Lajos titkárnak. Az indítvány egyhangulag elfogadatlván, az igazgatóság elhatározta, hogy a titkár a hivatalos iratokat cenzurál ne írój, hanem v. v. polgári nevén *Felner* Gyula névvel jelezz. A *kassai választmány* január hóban tagdíjakkal 281 kor. 57 fillért vett be; 23 tag 1426 kor. 73 fillér tagdíjjal van hátralekve. Az *aradi választmány* sem pénz, sem jegyzőkönyvet nem küldött be. Jogtanácsos utasítottat, hogy *Braum* Gusztáv elnökkel lépjen közvetlen összeköttetésbe. A *szombathelyi választmány* 78 kor. 15 fill. tagdíjat küldött be. A *szegedi választmány* a központi takarékpénztárhoz 91 kor. 43 fill. fizetelt be clearing utján. Jogtanácsos bemutatja *Gönczi* Illés budapesti gyufakereskedővel, az igazgatóságtól az előző ülésen szóbelileg tett értesítés alapján kötött szerződést, melyel *Gönczi* Illés kizárólagos jogot nyer „Pincézr gyufát” elnevezés alatt első minőségű svéd rendszerű s hazai gyárban gyártott gyufának forgalombahozatalára, viszont *Gönczi* Illés ur kötelezi magát arra, hogy a gyújtók gyárára bruttó ára után 5%-ot fizet felérésben a nyugdíjgyesület, felérésben a vendéglős-menhelyi alaptörvénye javára és egyben szavatosságot vállal az iránt, hogy a fizetési kötelezett 5%-ó évi összege legalább is 1000 koronát fog kitenni. Jelenti, hogy *Gönczi* ur a „Pincézr gyufát” czimkét védjegyzetté és azok szállítása irán a temesvári gyufágyárral kötött szerződés és így minden garancia meg van arra, hogy jó minőségű hazai gyártmány kerül forgalomba. Az igazgatóság a szerződést örömmel fogadja, azt alapszabályszerűleg aláírja, a szerződés kiadását attól teszi függővé, hogy *Gönczi* ur a temesvári gyufagyártószavatossági nyilatkozatot szerezzen és mutassa be a fizetési kötelezett 5%-ó, illetve 1000 korona engedélyi összeg befizetése tekintetében.

Jogtanácsos jelenti, hogy *Szverteczky* Gáspár ur, mint a perselygyűjtő bizottsági elnöke, beküldötte kimutatását a perselygyűjtésnek 1900. évi decz. 31-ig záródó eredményéről. E szerint Budapest területén 593 korona 59 fillér folyt be perselygyűjtés utján, mely összeg külön takarékpénztári könyvben van elhelyezve. *Francois* Lajos indítványozta, hogy miután az igazgatóság egy korábbi határozatában a pénkezelés módjául az orsz. központi takarékpénztárnál összpontosított kezelést fogadta el, kérossék fel, *Szverteczky* ur, hogy a perselygyűjtés eredményét a takaréki betéti könyvből vegye ki és cheque segítségével utalja be a központi. Az igazgatóság a jelentést tudomásul veszi, *Francois* ur indítványát elfogadja s a kellő intézkedéssel jogtanácsost megbizja. *Francois* Lajos ur, mint felügyelő-bizottsági elnök, jelenti, hogy jan. hó 25-én a felügyelő-bizottság a könyvelést tüzetesen felülvizsgálta, az évi mérleg helyességét az összes okmányok átvizsgálása, a könyvelési tételek egybevetése alapján felülvizsgálta, a mérleglet helyesnek, a könyveket rendben találta. Az 1900. december 31-iki helyes mérleg a következő: Tartozik: Orsz. központi takarékpénztár betétje 71,183 kor., értékpapírok számlája 22,000 kor., magy. kir. postatakarékpenztár betétje 1931 korona 76 fill., összesen 95314 kor. 76 fill. — Követel: Alaptörke 91,762 kor. 87 fill., kezelési alap 3381 kor. 55 fill., átmeneti számla (Dr. Solti jogtanácsos előjegyzése) 40 kor. 34 fill., 1901. januárra előre fizetelt lakbér 30 kor., 1901. januárra előre fizetelt tiszti illetmény 100 kor., összesen 95,314 kor. 76 fillér.

A „Szegedi szállodások, kávéosok, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata”-nak évi jelentése. (Előterjesztve lett az 1900. évi január hó 24-ikén megtartott rendes évi közgyűlésen.)

Igen tiszelt közgyűlés!

Ismét egy év telt el fölöttünk, melynek lefolyása alatt a ránk bízott teendőket lelkiismeretünk tiszta meggyőződésével igyekeztünk elvégezni. . . .

Bevalljuk, egy csöppet sem volt terhes ez a munka, mert minden intézkedésünkben,azon tud vezetett és erősített bennünket, hogy amit teszünk, amit cselekszünk az úgy a magunk mint kartársaink jóvoltára irányul. Hogy célt értünk-e s a jövőben

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

siker koronázta-e munkánkat, az nem aggaszt bennünket és nem tántorít el attól, hogy az eddigi igyekezettel, szorgalommal és jóindulattal ne teljesítsük a főmértől kötelességeket. Az 1900-ik év nem mondható eseményekben gazdagnak. Ugyszólván semmi fontosabb dolog nem emelkedik ki, mely nagyobb tevékenységet igényelt volna a társulat vezetősége részéről. Egyedül a záróra eltörlése iránti mozgalom nevezhető esetleg fontosabb tárgynak, melynek kérdése ez időszert még elintézés alatt állt a város hatóságánál. *Ádám Ödön* kartársunk indítványára ugyanis a múlt év szeptember havában egy általános értekezlet tartatott, hol a kérdésnek a nagyszámban megjelent tagok részéről történt megvitatása után az a megállapodás jött létre, miszerint Ipartársulatunk írásos beadványban kérje Szeged város hatóságánál a szabályrendeletileg megállapított és 1887. év óta érvényben levő záróra eltörlését. Ez meg is történt. A társulat ezen értekezlet után tartott választmányi ülés határozatából kifolyólag kérvényt nyújtott be a város hatóságához a záróra eltörlése tárgyában. Döntés e tárgyban azonban ezideig még nem történt s így az eredményről természetesen nem is számolhat be az elnökség.

Igen tisztelt közgyűlés! A múlt évben előforduló Ipartársulati dolgokról a következőkben van szerencsénk előterjesztő sűntek megtenni. A tagok sorába belépett öt új tag, míg kettő a saját kérelmére töröltetett, 4 tag pedig elhalálozott nevezetesen: *Balla Menyhért, Lippai Imre, Sabla Pálné, Széplai Mihály* tagok Igy Ipartársulatunk jelenlegi létszáma 129. (Ézenkívül kivonul a gyűlésszóló *Beryl József* tagtársunk neje és *Runcopold Sándor* elhalálozása alkalmával és *Örkös Pál, Horváth János* vendéglősök temetéséről.) A választmányi múlt hó február 8-án egy díszes zártkörűncz távigmalt rendezett, mely a velejáró költségeket le. számitva, 245 korona és 39 fillért jövedelmezett tiszta haszonként a társulat pénztárának.

Az országos magyar vendéglős kongresszus végrehajtó bi, zottság Budapestben a múlt év folyamán két ülést tartott, melyen erkölcsi kötelességből Ipartársulatunk szintén képviseltette magát. A társulat nevében *Privigy Pál* alelnök ur volt szíves mindkét alkalommal ott jelen lenni, ki az ülések lefolyásáról mindenkor tárgyilagosa hó referatával szolgált a választmányának.

Közudomású dolog igen tisztelt közgyűlés, hogy Szeged városa az árvis katasztrófa gyászos emlékére egy ugynevezett fogadalmi templomot szándékozik emelni. Ennek a monumentumnak a költségét pedig a polgárság köréből gyűjtik egyívé, minél fogva Ipartársulatunk is föllett szölvita a filléroveival való hozzájárulásra. Azt hisszük igen tisztelt közgyűlés, senki által nem kifogásolható nemes eszelekedetet követett el akkor a választmány a midőn a nevezett egyesületbe 200 korona tagsági díjjal alapító tagnak jelentette be az Ipartársulatot. Ezen 200 korona tagdíjat az idei költségvetés keretébe foglalja be, jóváhagyás után folyósítani fogja az elnökség. Van szerencsénk továbbá jelenteni, hogy a szokásos egyházi ünnepségeken, körmeneten a lefolyt évben is részt vettünk díszszőlónkkal, úgy a szegedi „husvágók és sertészizlalók egyesülete“ díszszőlójának egyházilag történt fölszenelése alkalmából rendezett ünnepségen is, mely alkalommal a társulat nevére kiállított zászlószegéért 10 koronát folyósított a választmány.

Főlemlítendőnek tartjuk még igen tisztelt közgyűlés azt hogy Budapestben, amint a napokban körözött körlevélben voltunk bátrak már jelezni, megalakult a „Magyar Vendéglősök Országos szövetsége. Ez egy olyan egyesület amelynek célja a magyar vendéglősök és korcsmárosok érdekeit megvédeni s egyáltalában arra törekedni, hogy a jó viszony fenntartásáék a szaktársák között s bármily sörélmek s panaszok az ő közvetítése által orvo soltassanak. Szükségét látta igen tisztelt közgyűlés a választmány hogy az ilyen egyesületbe belépjen a társulat, s ezért eme határozatát be is jelentette a szövetségnek. Végül pedig van szeren eséink tisztelettel jelenteni, hogy a magyar vendéglősök V.-ik országos kongresszusán Aradon huszonegy taggal képviseltette magát a társulat s ez alkalommal az utazási költségek fejében tíz. tíz koronát folyósított a választmány. Ez alkalommal egy kegyeletes s azokivül hazafias ténykedést vitt végbe Ipartársulatunk, nevezetesen egy igen díszes babékoszorút helyezett a szabadság-

harcz vértanuinak sírjára, mely aktus igen szép ünnepség keretében folyt le.

Amidőn a pénztári kiadásokról és bevételekről a pénztáros úr fog szives leoni az előterjesztést megtenni annak a jelzésére, hogy a választmány a befolyt évben egy rendes közgyűlést hívott egybe és 12 rendes választmányi ülést tartott a főmértül ügyek elintézésé czéljából kérjük jelentésünk tudomásulvételét melylyel vagyunk tisztelt Szegeden, 1901. január 24. Juranovics Ferencz elnök, ifj. Cserzey Mihály titkár.

A kassai nyugdíjválasztmány tisztújító közgyűlése. A „Szül- lődások, vendéglősök, kávéosk, pinczéroek és kávésségédek országos nyugdíjgyejesülete“ kassai fiókjának a napokban zajlott le tisztújító közgyűlése. A gyűlésen *Seress Márton* elnököl a tiszt- újítást a következőképpen ment végbe: Elnök lett *Seress Márton*; alelnök: *Szállás Alajos*, jegyző: *Ladomérszky Gyula*, pénztáros: *Greiner Márk*, ellenőr: *Schubert Imre* és pénztárnok-helyettes: *Klein Márk*. A szakegylet évi közgyűlése e hó 11-én éjjel 12 órákor folyt le *Stern Lajos* vendéglőjében, mely alkalommal az évi jelentés, származás, a tisztviselők lemondása és új választások, évi költségvetés megállapítása került napirendre.

A pécsi pinczér-egylet f. évi január hó 28-án tartotta évi rendes közgyűlést a Szigeti-féle vendéglő helyiségében. A közgyűlés tárgyai voltak: A pénztárnok jelentése. — Tisztújítás. — Házvetél. — Indítványok. — A pécsi pinczér-egyletnek jelenleg 76 rendes és 14 pártoló tagja van. A lefolyt esztendőben a tagok segélyezésére 147 korona és 25 fillért fordítottak, ami meggyu- gató, mert ez csak azt mutatja, hogy kevés volt a beteg s hogy anyagi támogatására sem igen szorultak. Az egylet tiszta vagyona 15399 korona 75 fillér.

Közgazdaság.

Az 1899. évi fogyasztási adózás eredményéről szóló pénzügyminiszteri jelentés most jelent meg. E jelen- tés szerint a fogyasztási adók bruttójövedelme 1899-ben 63,310 frttal kisebbedett, a cukor- és sörfogyasztási adó 1.250,398 frtnyi csökkenést tüntetnek fel. A *borfogyasztási* adóbevételénél 725,432 ftl emelkedés, ellenben a *sörtelmezési* adónál 122,516 frtnyi csökkenés mutatkozik. Az 1898—99. évi campagne alatt 102 *serfűző* volt üzembem, melyek összesen 1.566,251 hektoliter sört termeltek, melyért 3.267,967 frt adó lett befizetve. Egészen a termelés 38,213 hl. csökkenést tüntetett fel. A nagyobb serfűződek közül a *Dróher-féle sörgyár* 341,482, az *Első m. részvény- serfűző* 247,140, a *Polgári-serfűző* 127,320, a *Haggenmacher-serfűző* 111,600, a *Király-serfűző* 107,100, *Stein testvérek* Pozsonyban 30,100, a *Temesvár-gyárdrósi serfűző* 29,880, *Bayer és Bauernnebel* Kassán 27,200, *Hirschfeld* pécsi sör- gyára 24,150, a *soproni serfűző* részv. társ. 23,600, a *Frigyes főherczeg magyar-órári sörgyára* 18,226, a *nyitrai serfűző- és maltdarogó v. t. 17,924, Lepesch József* kassai sör- gyára 16,280 hl. sört termeltek.

Bor-értékesítő vállalat Tokajon. A Zemplén vár- megyei gazdasági egyesület szőlőszeti szakosztályának el- nöke, *Molnár István* főispán, a tokajhegyaljai borok érte- kesítésének pangására való tekintetből mozzalmat indított egy Tokaj-hegyalján létesítendő borértékesítő vállalatnak részvényirtásulati alapon való felállítását illetőleg s e czélből f. hó 27-én d. e. 9 órákor *S.-A.-Ujhelyen* a vármegyeháza nagyertermében értekezletet hívott egybe. Az értekezlet tárgya egyedül a pangó borkereskedelem felvirágoztatása volt borértékesítő vállalat létesítése alapján, melynek célja lesz a társulat tagjaitól, mint tokaj-hegyaljai bortermelőktől borok vétele, eladása és közvetítése. Az értekezleten egye- lőre végrehajtó-bizottságot választott az érdekelrt birtokos közönség.

Az itálidó Francziországban. A most életbe lépte- tendő itálidótvény szerint a bor, almabor, körtemust és méhsőr alá lesznek vetve az általános forgalmi adónak, mely

Mint hogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermekeket és felnőttek egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert **duš szénvartartalmánál fogva, specifikus övöszér is a tífus, cholera és a gyermekek tífoidszerü tavaszi-nyári hasmenése ellen.** Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételü bőséges tejet nyer. A már megievo gyomor- és bélhuratot gyermekeknel és felnötteknel gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinel pedig nélkülözhetetlen, hűtö, hughajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

Kedvelt borviz.

A mohai Ágnes-forrás kezelősege.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

DIADAL-PEZSGÖBOR

EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

A valódi és a legjobb orvosi szaktekintélyek által ajánlott

ILONA

Artézi-savanyuviz

csak az „ARTESIA“ Budapesti vendéglősök szikviz és pezsgő-italok gyár részvénytársaság gyárában

VII. ker., Egressy-ut 20/c. készül.

Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

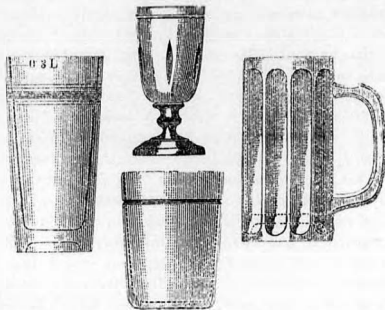
Szíveskedjék a czégre figyelni.

ELSŐ MAGYAR

Üveggyár-Részvénytársaság

BUDAPESTEN,

Ferencz József-tér 8. (Béla-utca sarkán).

Ajánl csiszolt, préselt, öblös üveg- és világítási cikket, u. m.:

Teljes szállodai, kávéházi és vendéglői berendezések. Továbbá üvegszitali készletek kristályüvegből, a legolcsobb és legfinomabb kivitelben és mindennemű háztartási cikkek.

Elő Magyar Üveggyár-Részvény-Társaság

Budapecsten, Ferencz József-tér 8.

ALAPITTATOTT 1752. * TELEFON 20-37.

A GERAMB J. J.-féle

BÁNYAEGYLET

„SZANDRIK“

ezüstárugyára.

Saját arany, ezüst és ólombányák.

Sürgöny-czim:

SZANDRIK BUDAPEST.

Központi raktár:

BUDAPEST,

VI. ker., Andrassy-út 29. szám.

a bor hektoliterjére egységesen 150 frankban, az almborba, körtemustra és méhsörre hektoliterenként 080 frankban van megállapítva s a kismértékben elődókhöz czimzett küldelemnyekre is kiterjed. Beszüntetik a kimérők és korsormások pinczéinek ellenőrzését is. A *sörödő 25 centimetre lett mérsékelve.* A pálinka, szesz, likőr, pálinkában levő gyümölcs, absin és más szeszese italok fogyasztási adója egy hl. tiszta alkoholra számítva 220 fr. Az 1897. december 16-iki törvény által bevezetett 3 fr. denaturációs illeték megszűnik, s helyette 25 centim illeték fizetetik. Az 1887. május 27-én létrejött s métermázsánként 24 frankban megállapított adótétel ezután csupán nyers vagy finomított cukorra szorítkozik, amely bor, almbor vagy körtemust czukorra használtatik, amennyiben ez italok a termelők házi szükségleteinek fedezésére szolgálnak és pedig minden családtag s minden cseléd részére 40 kg. czukrot számítva.

Élelmiszer kiállítás Belgrádban. Mint Belgrádból írják Draginya királyon pártfogása mellett f. évi április hónapban élelmiszerkiállítást rendeznek. A rendező bizottságban Spasits Dusán földművelésügyi miniszter is helyet foglal. A kiállítást *Kulka* Róbert rendezi Bécsből. Aki kiállítani kívánna, jelentkezzen Belgrádban. — Ez a kiállítás különben — gyanus, Mint ugyanis bennünket értesítenek, az Országos Iparegyesület néhány tagja egy prospektust küldött be az egyesület igazgatóságának, a mely prospektuson ezen nemzetközi ipar, kereskedelm, élelmi és higiénikus kiállítás vezérképviselője a kiállításon való részvételre szólítja fel az iparosokat. Az iparegyesület ennek folytán a szerb kir. főkonzultushoz fordult, hogy a kiállítás felől hiteles felvilágosítást nyerjen és innen most az az értesítés érkezett az egyesülethez, hogy sem ők, sem pedig a belgrádi hivatalos körök erről a kiállításról mit sem tudnak, dacára annak, hogy ez a kiállítás, a körlevél szerint a szerb királyné védnöksége alatt áll. Minthogy ezek szerint az említett kiállítás *vallalat tisztán üzleti természetűnek látszik,* s minthogy nyilvánvalóan *jogosulatlanul hivatozik a szerb királynéval való összeköttetésre:* figyelmeztetjük az ipari köröket, hogy a vállalat felhívásait tartózkodással fogadják.

Kérdések és feleletek.

Ezt a rovatot állandóan vezetjük. A hozzáknak intézett kérdéseket közzéteszünk s ha azokra olvasónk részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla, hogy megbízható szakemberek feleljenek meg rajtuk.

Kérdések:

10. sz. kérdés: Mit értünk a borok nyúlósága alatt és hogyan segíthetünk e bajon?

11. sz. kérdés: Foglalkozhat-e a boritaladó bérlője égetett szeszese italok rendszeres elárusításával?

12. sz. kérdés. Belépti díj nélküli tartandó táncmulatság engedélyezése iránti kérvényre milyen bélyeget kell tenni?

Feleletek:

Feletet a 10. sz. kérdésre: Nyúlóság alatt a borkan azon átalakulást értjük, melynek folytán a bor színe megsötétedik, olaj (enyv)-szertüvé válik és ize is kellemetlen, füstre emlékeztető lesz. Ezen bajnak főleg gyenge, fehér homoki borok vannak kitéve, hogy ha meleg pinczében tartják őket. Ha tehát a cukorban szegény mustot szűretnek kellően feljavítjuk és a mellett kellő hőmérsékű pinczéről gondoskodunk boraink számára, ezzel a bajjal soha sem fogunk megismerkedni. Legtöbb esetben a bor nyúlóságán felmelegítés által ideje korán segíthetünk, mert a betegséget okozó gombák már 35–40 °C-nál elpusztulnak és a bor visszanyeri eredeti ízét. Felmelegítés után a bort frissen kénezett (más) hordóba fejtjük, azt a hordót pedig, a melyben a hibás bor volt, gondosan megtisztítjuk. Kétségtelen, hogy a bajt ezzel még örökre el nem hártotuk, mert a bor nyúlósodásra való hajlandóságát továbbra is megtartja, főleg ha ismét meleg pinczébe jön. Szükséges tehát a bor alkoholtartalmát

szeszesséssel megjavítani és a további raktározására hűvösebb pinczéről gondoskodni.

Feletet a 11. sz. kérdésre: A boritaladó bérlője, ha korlátlan kimérési engedélyre van, csak ugy adhat el égetett szeszese italt, mint akármelyik másik italmérő. A nagyban eladotról azonban ő is tartozik kiadási árújegyzéket vezetni és a vevőtől ellennyugtát venni. A míg engedélyt bírja mindazokat a jogokat is bírja, a miket a törvény más korlátlan kimérőnek adott.

Feletet a 12. sz. kérdésre: A közigazgatási bíróság 20100. számú határozatával kimondotta, hogy a beléptidíj nélküli tartandó táncmulatság engedélyezése iránti kérvény, ha az engedély több napra kértik is, csak 2 koronás bélyeggel látandó el.

Vegyes hírek.

Vidéki szaktársainkhoz azzal a kérelemmel fordulunk, hogy a vendéglős- és kávéiparral érdeklő helybeli híreket velünk minden alkalommal közölni sziveskedjenek. A bélyeg-kiadásokat készséggel megértjük.

Felvilágosítással szakmabeli dolgokban a legnagyobb készséggel dijjentesen szolgálunk. Választ kívánó levelekhez kérjük a válaszbélyeget csatolni.

Fölkérjük előfizetőinket, hogy szaktársaik körében ajánlják a „Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar”-t.

Híatrlások előfizetőinket és mindazokat, kik a részükre küldött **mutatványszámot** hozzánk vissza nem juttatták, tisztelettel felkérjük, hogy az előfizetési összeget lapunk kiadóhivatalához mielőbb sziveskedjenek beküldeni.

— **Vendéglőseink és a borértékesítés.** Lapunk szerkesztősege oly célból, hogy vendéglőseink állandóan jómínőségű, tiszta és kifogástalan bort kaphassanak és hogy a termelők és borvásárló vendéglősök közötti közvetlen összekötést állandósítva legyen, az ország összes gazdasági egyesületeivel egyetértve nagyarányu mozgalmat indított. Az előmulátatok, most folynak, azonban már jövő számunkban alkalmunk lesz az eddigi eredményekről részletesen beszámolni.

— **Vendéglősök és pinczerek bálja.** A «Budapesti szállodások, vendéglősök és korsormások ipartársulata» és a «Budapesti Pinczér-Egylet» közösen rendezni szokott jótékonycélu báljukat f. évi február hó 27-én fogják megtartani a Royal-nagy-szálloda összes termeiben. A rendező bizottság élén az ipartársulat részéről: *Kommer* Ferenc rendező-bizottsági elnök, id. *Kammer* Ernő tiszteletbeli elnök, *Gundel* János bálelnök, *Wirth* Ferencz alnök, a pinczér egylet részéről: *Mitrovics* Adolf elnök, *Einfalt* Károly jegyző, *Szűts* Lajos pénztárnok, *Krassy* Bódog ellenőr állanak. A tiszta fejlődésnek a vendéglősök ipartársulatát illető fele a szakiskola fenntartására, míg a pinczér-egyletet illető feléből 15% a szakiskola fenntartására, 15% az orsz. nyugdíjintézet javára, 70% a pinczér-egylet betegsegélyző-és temetkezési pénztár javára fog fordítani. Személy-jegy 3 frt. — Család-jegy (1 ur, 3 hölgy) 5 frt. — Jegyek a meghívó előmutatása mellett válthatók: az ipartársulati irodában (IV., Himz-utca 1.); a pinczér-egylet irodájában (IV., Rostyél-utca 1.); továbbá minden szállodában, vendéglőben és este a pénztárnál. (Felfizetések, a jótékony cél iránti tekintetből, köszönettel fogadotnak és hirlapilag nyugdíjazotnak.

A «Budapesti Kávéipartársulat» f. évi február hó 11-ikén választmányi ülést tartott, mely a minden valószínűség szerint március hó 11-dikén tartandó évi közgyűlés napirendjének tárgyával, az évi jelentéssel, a segélyalap kimutatással,

Hírdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

stbvel foglalkozott. A választmány helyesléssel vette tudomásul az évi jelentést, melynek elkészítéséért a titkárnak bizalmat szavazott, az új választások előkészítésére kijelölt bizottságot küldött ki, végül elhatározta, hogy a közgyűlést az István főherceg szálloda első emeleti külön termében fogják megtartani. A legutolsó társasvacsorán begyűlt 14 koronával együtt a budapesti kávészegédék karácsonyja alapja 741 koronára emelkedett.

A járdafoglalás díjai. F. évi február 5 délelőtti *Radozca* János orsz. képviselő és *Némái* Antal kávé ipartársulati elnök, fővárosi bizottsági tagok *Osászár* Gyula és *Kereisz* János ipar társulati tagokból álló küldöttség tisztelettel *Halmos* János polgármesternél és *Vasziúri*s János tanácsosnál, átnyújtva a korzómenti és Andrási-uti kávéosok kérvényét, amelyben a tulajdosn nagy gyalogut-foglalási díjak leszállítását kérelmezik. A polgármester és a tanácsos kilátásba helyezte, hogy a kérelmet a lehetőséghez képest méltányosan fogják elintézni.

Jóteköny vendéglősök és kávéosok. *Neumann* és *Ungerleiter* kávéház-tulajdonosok (Kerepesi-ut 68.), február 12-én délelőtti nyolcz és tizenkét óra közt százötven szegény embernek ingyen adtak reggelit. Az utalványokat a VII. kerületi előjáróság osztotta szét. — *Kerecz* Ferencz, kinek a Rózsza-utca 71. számú házában van a vendéglője, február 9-6l február 25-ig naponta öt szegény embernek adott ebédet. A szükségese utalványokat a VI-ik kerületi előjáróság osztotta ki.

A munkanélküliek foglalkoztatása ügyében az «Országos Iparügyesület» január hó 26-dikán tartott szakosztályi ülésén *Glück* Frigyes indítványára egy rendkívül fontos akció megindítását határozta el. *Glück* Frigyes ugyanis a munkanélküliek foglalkoztatásából indulva ki, adatokkal bebizonyította, hogy a kereskedésekben forgalomba jövő divatcikkiek, díszműruk, fehérneműk és hasonló, házipariilag előállítható cikkek túlnyomó részben Ausztriában, nevezetesen Csehországban és Bécsben készülnek. A kereskedők részint kész külföldi árukat hoznak forgalomba, részint Ausztriában készítették árucikkeiket. Kimutatta továbbá, hogy míg itthon a fővárosban ezreke megy a munkanélküliek száma, addig Ausztriában körülbelül 8 millió korona vándorló évenként tőlünk csak munkadíjban. Egy helybeli nagykereskedővel érintkezett, a ki nagymennyiségű közönséges fehérneművel Ausztriában és meggyőződött róla, hogy az illető hajlandó helybeli, munkára szorult egynekét is foglalkoztatni, ha megfelelő olcsó munkadíjért vállalkozna rá, sőt e részben sikerült kísérletek is történtek. Ennélfogva azt indítványozta, hogy a szakosztály terjessze ki erre a térre működését, miáltal ezek kaphatnának foglalkozást és milliókra menő összegek mentetnének meg az ország számára. Érintkezésbe kell lépni ez iránt a kereskedőkkel. A szakosztály egyhangulag elfogadta *Glück* Frigyes indítványát.

— **Az ipartörvény reviziója.** A keresk. tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával Kossuth Ferencz és Major Ferencz felszóllaltak a magyar ipar érdekében. Kossuth Ferencz a külön vánterületről várja az ipar boldogulását, Major Ferencz a kisiparosoknak minél nagyobb mértékű támogatását és az ipartörvény reviziójánál a kisiparosok érdekében legteljesebb respektálását sürgette. *Hegedüs* miniszter mind a két felszólalásra felelt. A külön vánterület dolgában azt mondta, hogy ma a közös vánterület alapján állunk s ebből nem az következik, hogy ne csináljunk semmit, hanem az, hogy azt tegyünk, a mi ezen az alapon a magyar ipar érdekében való. Az ipartörvény reviziójáról ezt mondotta a miniszter: „Már hoztam fel számadatokat arról, hogy ebben az irányban mit tettem; ha kell, ismétlem. Az egész anyag együtt van, most dobtokoz fel, még pedig szortirozva, a különböző igényeket, panaszokat, melyek, azt hiszem, egy kérdésben sem mérültek fel olyan halmozott számban, mint itt. Ezeket feldolgoztam. Ezek részben érintik a képesítés kérdését, részben a testületek viszonyait, részben kiterjednek az iparkamarákkal való viszonyra és részben más apró, adminisztratív és részleges intézkedésekre. A mikor ezeket feldolgoztuk, akkor van ideje annak, hogy programot adjak. Tulajdonképpen pedig talán nem monok helytelen dolgot, ha azt állítom, hogy az ilyen kérdésben a mely eminenen szakkérdés, eminen teretelkérdés, mert definícióktól és a törvénybe foglalt rendelkezésről függ minden, a

valódi program maga a törvényjavaslat. Mert ha általános kijelentéseket tesztek, azzal csak hiu reményeket keltek, vagy esalódásokat idézek elő. Célszerűbb és okosabb eljárás tehát, ha alaposan kidolgozva a törvényjavaslatot, jövk vele a Ház elé, ha az ország bírálata alá bocsátom s akkor majd meg tudják mondani, helyesen jártam-e el vagy nem.”

Beszélt még a miniszter a tanonczoktatásról, de erről csak annyit mondott, hogy az a közoktatásügyi miniszter reszortjába tartozik. Alig van iparág, mely a mai ipartörvény hiányait, tökéletlenségét úgy érezte volna, mint a vendéglősipar, melyet leginkább ezen törvény volt a romlás szerole azáltal, hogy azt a csak engedélyhez kötött iparágak közé sorozta. Azért most volna ideje annak, hogy e törvény reviziója alkalmával a képesítés kérdését újra felvevessük, talán sikerül az, ami már háromszor nem sikerült.

— **A betegsegítő pénztárak szervezése.** A vidéki kerületi pénztárak országos központi bizottsága az Országos Iparügyesület helyiségében jan. 30-án ülést tartott, melyen az ország legtöbb kerületi betegsegítő pénztárainak képviselői részt vettek. Az ülés a betegsegítő ügyre vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalta, melynél a központi bizottság a következő elvi megállapodásokra jutott: 1. Kivánatosnak tartja a bizottság a pénztári szervezet teljes centralizációját. 2. A központi szövetség felállítását. 3. Az állami munkásbiztosítási hivatal, mint a betegsegítés főlöti felügyelet gyakorlására és a programba vett munkásvédelmi feladatok megoldására, a betegsegítés ügyében felmerülő kérdésekben jog- és igazságszolgáltatásra hivatott és ezt kizárólagos feladatának tekintelt állami intézményt. Végül pedig kivánatosnak tartja a központi bizottság, hogy a betegsegítésről szóló törvényjavaslat minden tekintetben összhangzatba hozassék az összes vonatkozó törvényekkel (1898.: XXI. törvénycikk stb.). Ez általános alapelvek megállapítása után a központi bizottság a törvényjavaslatot részletes tárgyalás alá vette és a részletekben igen lényeges elvi kifogásokkal találta a törvényjavaslat ellen, mely kifogásokat a gyakorlati tapasztalatok alapján beható megvitatás tárgyává tette, megállapítván, hogy ezeket a kifogásokat a február 15-iki miniszteri szaktanácskozáson kifejezésre juttatja. A törvényjavaslat részletes letárgyalása után a bizottság megválasztotta a február 15-iki miniszteri szaktanácskozás képviselőjéül dr. Walter Gyulát, az esztergomi kerületi pénztár elnökét.

— **Az állandó borvizsgáló bizottságok tagjai.** A földművelésügyi miniszter a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmzásáról szóló 1893: XXIII. t.-cikk 11. §-a értelmében alakított állandó borvizsgáló szakértő bizottságok tagjaivá az 1901. évre a következőket nevezte ki, u. m. a) a budapesti borvizsgáló bizottságba Agoston József kir. tanácsos országgyölési képviselő, Forster Géza az országos magyar gazdasági egyesület igazgatóját, Görgy Gyula cs. és kir. kamarás tállyai fölbirtokost, Lindmayer Ferencz székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tagot és Szily Pongrácz országgyölési képviselőt; b) a kolozsvári borvizsgáló bizottságba pedig: Josika Gábor cs. és kir. kamarás, országgyölési képviselő, Simay Ferencz fölbirtokost, Szentkirályi Akos dr. gazdasági tanintézeti igazgatót, Tokaj Lászlót, az erdélyi gazdasági egyesület titkárárt és Weisz Józsefet, az erdélyi pinceügyesület igazgatóját. Ezenul tehát ezen urak szájaize szerint fognak itélni — ha kell — vagy ötven ezer vendéglős bora becsülete, hire és vagyona felett. Az élethálal urai közt van Budapesten:

egy kir. tanácsos, orsz. képviselő,
egy O. M. G. E. igazgató,
egy O. M. G. E. kamarás, fölbirtokos,
egy székesfővárosi törv. biz. tag,
egy orsz. képviselő,

Kolozsvárt:

egy cs. kir. kamarás, orsz. képv.,
egy fölbirtokos,
egy gazdasági intézeti igazgató,
egy gazdasági egyesületi titkár,
egy pinceügyesületi igazgató.

Szép-szép! Kétségkívül jeles, kifogástalan jellemű és kezűsöt hatarozottan arisztokrata uri társaság. *Hanem* ne vélessék szavunk tolakodásnak, *hol maradtak a vendéglősök?* valamit a

Hírdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

horhoz ők is csak értenek talán vagy mi? Azután kérem szeretettel az ő rovásukra is megy a dolog valamiképpen — illenék talán őket is szóhoz juttatni?

— **Eljegyzés.** *Fürst* Miksa szabadszállási szállótulajdonos eljegyezte *Ehrenszweig* Rózsikát, *Menczel* Sándor kisújszállási szállótulajdonos kedves sógorját.

— **A bécsi szállodaipar és az idegenforgalom.** Nemcsak nálunk van panasz a miatt, hogy nincs idegenforgalmunk hanem a bécsiek is egyre panaszkodnak, hogy az idegenforgalom évről-évre csökken. Ebben az ügyben tanácskozáásra gyűltek össze a bécsi szállodások, mely alkalommal kintt, hogy az idegenforgalom nem csökken, hanem emelkedik, csak a szálloda-ipar hanyatlak.

A felhangzott véleményekből ezeket emeljük ki: Bécsben összesen 170 szállástadó vállalat van (128 szálloda, garni és vendégható, 23 tápintézet és 19 tőmészállás), melyek nagyon aránytalanul vannak az egyes kerületekben felosztva. Míg a 11-ik kerületben egy ilyen vállalat sincs, a belvárosban és Liptóvárosban 55 szálloda, garni és vendégható van, mely városrészek így a bécsi idegenforgalom központjait képezik. Az egyes szállodák szobáinak száma 5 és 300 között váltakozik. Az összes szobák száma 6000-re vehető. Az utóbbi 12 év alatt a bécsi szállodák ügyében mélyreható, részben hasznos, részben hátrányos változások álltak be; a villamos világítás és a felhúzó gépek bevezetése örvendetes fokozta a kényelmét. Régi, híres szállodák estek áldozatul ennek az újításnak és helyükbe új vállalatok léptek, több köztük fényes épületekben és pedig oly nagy számmal hogy 1890. óta az utasszobák száma 1700-al emelkedett. Ha az elfoglalható napok 609/0-át fogadjuk el közepes elfoglaltságnak, még akkor is, 1898. évben — mikor a legjobb eredményt érték el — a szobák lényegesen elfoglalása nem kevesebb mint 330,000 nappal maradt a közepes mérték alatt. A szállodaipar hanyatlása nem függ össze az idegenforgalommal, mert az nemhogy csökkenne, ellenkezőleg, 1887. óta évenként átlag 15000-el emelkedik, tehát az idegenforgalom emelkedése csak 2000-rel kevesebb, mint a parisi rendőrfőnöki kimutatása szerint Párisban. 1887 óta a Bécsbe érkezett idegenek száma megkétszereződött; 206,000-ról 406,000-re emelkedett. Tekintettel a mi helyioltinkai zavarunkra és gazdaságunk depressziójára, ez meglepően kedvező eredmény. Semmiesetre sincs elegendő idegenforgalom, még annyi sincs, hogy a szállodák a közepes elfoglaltság eléréjk. Több a szoba, mint a mennyi a forgalom ellátni képes. Nem lehet kívánni, hogy egy nagy város idegenforgalma, mely számtalan körülménytől van függővé téve, fejlődését a szaporodó szállodaszobákhoz alkalmazza. 1880-ban a szobákban 27%-a volt elfoglalva, mely 1890-ben 51%-ra emelkedett. Egy másik szónok megjegyezte, hogy a szállodások nem az idegenek száma, hanem kvalitása miatt panaszkodnak, mert rendszer csak rövid ideig tartózkodnak Bécsben. Végül Neuhier kir. tanácsos azon nézetének adott kifejezést, hogy a bécsi szállodaipar rossz helyzetének oka a politikai viszonyokban keresendő és az idegenek kvalitása e miatt szenved.

— **A „szegedi pinózer-egylet”** *Juranovics* Ferenc diszelnök védnöksége alatt a Tisza szálló diszeltermén saját könyvtár-alapja és a szegedi népkönyvtára javára 1901. február hó 28-án *zártkörű tánczigalmat* rendez. A bálanyai tiszlet *Ruff* Jánosné öngyásága, a diszelnöki tiszlet *Juranovics* Ferenc vállalták el. A rendező bizottság tagjai: elnök *Ruff* János, alelnök *Randvigh* József, pénztárnok *Keth* Károly, ellenőr *Bándy* Lajos, jegyző *Skultéty* Lajos, főrendező *Ádám* Ödön. Bizottsági tagok: *Guif* József, *Gerő* József, *Szabó* Gyula, *Csuka* János, *Isapits* György, *Wellner* Henrik, *Klinkhammer* Sándor, *Szarvas* Andor, *Weisz* Pál, *Részler* József, *Szand* Ferencz, *Tanczaj* János, *Jakobovits* Ferencz, *Kösser* Géza, *Tegyei* Kálmán, *Klucsik* Menyhért, *Szalay* Lajos, *Cseh* Menyhért, *Kovács* László, *Pintér* Mihály. Belépőtíj: személy-jegy 2 korona, családijegy 4 korona, páholyjegy 8 korona. Kezdeté 8 1/2 órakor. A zenét *Erdélyi* Kálmán kintőné zenekara szolgáltatja. Felülvezetőket köszöntettel veszünk és hirlapilag nyugtazzuk.

— **A győri pinózerék táncmulatsága.** A győri pinózerkar tagjai f. évi február hó 14-én a kath. kör helyiségében táncszorosot rendeznek. A rendező-bizottság élén *Zsombor* László elnök, *Sastaries* Gyula jegyző, *Kramcher* Elek pénztár-

nok és *Máimer* Lőrincz ellenőr, továbbá *Peck* Lőrincz, *Koltay* József, *Csukovits* István, *Moritz* Ferencz, *Harcozi* Károly, *Kurcz* Tóbiás, *Büchler* Lukács, *Németh* Béla, *Balogh* József, *Leller* Béla, *Chvoyka* József, *Horváth* Sándor, *Szinger* Géza, *Németh* Balázs-Máti István, *Teller* Vilmos, *Marschal* Ödön, ifj. *Szeibenszider* János, *Unceitig* Géza, *Taller* Károly, *Marosfy* Dezső *Hofbauer* Jani, *Fürdősz* Gábor, *Dániel* Márton, *Csapó* Mihály urak állanak.

— **Temesvári pinózerék bálja.** A temesvári pinózerék f. évi január hó 31-én a jőzsefvárosi „Arany oroslán”-hoz emizmet szálloda helyiségében fényes táncmulatságot rendeztek betegséggel-alapjuk javára. A mulatság a reméltnél is fényesebben sikerült s a bál községnek a kora reggeli órákig a legjobb kedvben mulatott együtt. A betegséggel-alapnak is szépen kijutott a jövedelemből. Az egylet vezetése részéről *Schubert* Péter elnök, *Scheiber* Lajos vendéglős és *Weimann* irodavezető jelentek meg a bálon.

— **A gáztársaság botránya.** A Budapesti gáztársaság emberei csunya botrányt rendeztek f. évi február 5-én délután a kerepesi-ut 32-ik szám alatt lévő *Kossuth* kávéházban. A kávéházat nemrégiben nyitotta meg *Wohlmuth* Adolf, aki egyik régi kávésa a fővárosnak s állítása szerint amióta a kávésipar terén működik, már körülbelül harmincezer forintot fizetett gázfogyasztásért a társaságnak. *Wohlmuth* Adolf és a gáztársaság között a napokban száz koronás differencia támadt a leszámolásnál. A kávésa a száz koronát nem akarta megfizetni, mert — szerinte nem volt ez jogos követelése a társaságnak. A mondott napon azután — úgy fél öt óra tájban — a gáztársaság három kiküldött embere jelent meg a kávéházban, hogy a gázórát elvigyék. Maga a kávésa nem volt otthon, csak a felesége s ez kijelentette a munkásoknak, hogy a gázórát nem engedni elvinni, hanem holnap minden körülmények között rendezi az ügyet. A három munkás erőszakoskodott, mire a kávéházban lévő vendégek közelébe lettek és munkásokat kidobták a kávéházból. Fél órával később már husz gázmunkás jelent meg a kávéházban, botokkal, vasrudakkal felfegyverkezve. Nem is kérdeztek a kávésa feleségét hogy hajlandó-e kifizetni a szerinti jogtalan követelést, hanem nekietek a kávéház ügykirakatának, bevették s azután a kávéházba berontva ott mindent összetörték és zúztak, ami csak a kezük ügyébe esett. *Wohlmuth* Adolfét, a kávésa feleségét pedig úgy elverték, hogy a szegény asszony eszméletlenül terült el a földön s dr. Vajda orvos alig tudta életre kelteni. Ekkor körülbelül kétszáz vendég volt a kávéházban, akik természetesen nekítamadtak a brutális munkásoknak és lett olyan verekedés, hogy tíz rendőr alig tudta szétválasztani a felizagató embereket. Végre is sikerült a rendőröknek a gáztársaság embereit kivinni, a VII-ik kerületi kapitányságra, ahol jegyzőkönyvet vettek fel velük, hogy kinek az utasításából ismerőztek ezt a hallatlan botrányt. Lehetetlen ez alkalommal a legnagyobb megbotránkozás nélkül tudomást venni a gáztársaságunk erről az erőszakos és a közönséggel szemben nagyon tapintatlan eljárásáról, hogy éppen akkor uktarta egy nyilvános helyiségből elvittetni a gázórát, a mikor a helyiség tele volt vendégekkel. Ha valami differencia volt közte és a kávéház-tulajdonos között, intézte volna ezt el a tisztelt társaság olyan időben, amikor az elintézőnek ez a brutális módja nem alterálja a vendégeket. De még ebben az időben is több figyelmet és kiméletelességet érdemel minden polgár, aki keservesen szerzett fillérel gazdagítja azt a társaságot, amely annyi okot adott már arra, hogy a nagy közönség joggal követeljen tőle tisztességes eljárást. Azt meg, hogy vasrudakkal és dorongokkal felfegyverezett munkásokat küld ki nyilvános helyiségben szórakozó közönség szétverésére, megérdemelné, hogy a nagy közönség övadojként tőle és minél kisebb mértékben vegye igénybe szolgáltatást. Mert ilyen körülmények között nincs kizárva, hogy ami ma délután egy nyilvános helyiségben történt, holnap ismétlődni fog egy tisztelretelő polgár családi szentélyében. Az osztrák gáz-társaságunk ez a botrányos fellépése napokon át szöbeszéd tárgya volt a fővárosban. Ausztriában ugyanez a gáz-társulat ugyanezt az elmes pénzbehajtási módot sohasem mert megpróbálni. Ott mégis megkíméli a közönséget, mert tart a honfitársak méltatlan táncosától. A magyar közönséget az osztrák gáz-részvényeseknek nincs miért kimélniök. Azt ély, ha kizsákmányolják. Ez a rész-

vénytársaság oly temérdek pénzt keres, hogy a dusan felhalmozódott tartalékaival már nem tud hová lenni. Nemrég a közgyűlésen elhatározta, hogy részvényeseinek a tartalékalaphól visszafizeti az egész részvénytőkéit, elamnyira, hogy a holdog részvényes ezental ingyen tartja meg részvényeit s hu za utánuk a temérdek osztalékokt és ez a dugzagdó társaság itt Budapestben olyan brutális módon üzi a pénzbehajtást, hogy amikor egy kávé nem fizik elég pontosan, akkor nem nappal szerelteti le a gáz-órát, amikor az a vendégek sérelme nélkül történhetik, hanem késő este, hogy ne csak a pénzt kapja meg, hanem vérig is bosszantassa az alaposan kizsákmányolt magyar publikumot. Erről diskuráltak ma sokan a városban, s akadtak, akik hozzátették, hogy a részvénytőkének ez a visszafizetése talán még sem helyes módon volt az osztrák gáztársaság pénzéből elosztásának: ha nem tudnak hova lenni a sok nyereségtől az osztrák gáz-uzsorások, miért nem szállítják le a magyar városokban a gázvilágítás árát? Bécsben a községi adminisztráció a gázuzsora ellen győkeres módon segítette magát! kidobta a gáz-uzsorásokat és felállította a községi gázműveket. Budapestben a törvényhatóság szintén jól tenné, ha jó előre foglalkoznék ezzel a dologgal. A megnyuzott fővárosi közönségnek valahára oltalmat kell kapnia az osztrák tüke kapzságára ellen.

— **A vasuti vendéglők mizériái** közt nem a legutolsó, hogy a legtöbb személy- és gyorsvonat a vendéglő orra előtt röpül el, s vizsi a vendéget a szomszéd hátrára. A vendéglős? Nos, az vakarhatja füle tövét s megeheti — a saját főjtjét. Arról jut az eszünkbe, hogy panaszos levelet kaptunk Kaposvárról, hogy az ottani vasuti vendéglős nem képes boldogulni a szerencsétlen — menetredek miatt. Pedig jó kis vendéglő az. Csinos, tiszta éttermét örömmel nézi mindenki, ki csak bejött megfordul. Jó konyha, jó borok, de kevés vendég; aminek egyodi oka az, hogy a személyvonatok pár perc megállapodással csak elfűtyülnek mellette. Hát nem épen az obédó, de a közönség kényelméért is kérnék Hegedűs Sándor miniszter urat, intézkednek az iránt, mert sokszor megtörtént már, hogy utast, pakkokat elvitték Szoborra a gyorsvonatok, s onnét kellett visszaszállítani a csomagokat. Kaposvár a legnagyobb magyar város Budapest és Fiume közt s ennyit megérdemel. A vasuti éttermekbe vendég is kell, s ezen csak úgy l-ssz segítve, ha a gyorsvonatok kissé tovább tartózkodnak az állomásnál. Olyan érdeke ez a vasuti vendéglősöknek, de meg főleg az utazó-közönségnek, hogy megérdemli, miszerint érte változtatnak valamit a — menetrenden.

— **A boravallók megszüntetése.** Franciaországban a szocialista vezeték megfajdult a fejük attól a boravallóktól, melyet a pinczerek vágnak zsebre. A franciaia kamarában törvényjavaslat terjesztett elő, mely a boravallók megszüntetését kezézza. A szocialisták részéről beletjesztett ezen javaslat azt kívánja, hogy megtiltassék, miszerint a munkás ingyenes munka végezésére köteleztessék, és ezért boravalló állat elégtenség ki. Főleg egyes szállodák, kávéházak azon eljárását korholták, hogy a boravallók beszoállítását követelik. Az itt alkalmazottak részére fix fizetés kívának. Furcsa! Mi köztük a szocialistáknak a pinczerek boravallóhoz? Hisz azok meg vannak elégedve a mai boravalló rendszerrel. Meg-e? Annnya, hogy még ok fizelnek sok helyen a gazdának napidíjat azért, hogy kiszolgálhassák a t. ez vendégeket és beszedhessék a gyűllőt . . . boravallót! Vagy talán egynemly miniszter és képviselő urak boravallóira cözöltek azok a csintalan szocialista gyerekek? Bizony kitelik tőlük, mert hisz a sanda mézáros sem oda nézett, ahová vágott.

— **Betörés egy vendéglőbe.** Február hó 10-dikére virradó éjjel betörők jártak Múhr György korepesi-uti vendéglőjében. Feltörték a pénzes fiókokat és ellopatt belőlük 400 korona. Azután egy másik fiókot is fesszegttek, amelyben 6000 korona volt, de valamitől megriadtak és elmenekültek. Néhány betörő számszámot hagytak hátra. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **A szombathelyi pinczéréből,** igen fényes volt. A nagyszámú rendezőség buzgón munkálkodott a bál előkészítésén, melyet f. hó 13-án tartottak meg.

— **A számpárad.** Valamikor régen, még a mi időnkben is, pedig annak csak vagy 15—20 esztendeje, az volt a legszigorubb iskolai büntetés, ha valakit a „számpáradba” ültettek. Aki

hólapdát dobott nagytiszteletű Jádý urrm után s aztán ugy elliant mint a kámför vagy gombostűt szurt, hegyével felfelé! épen arra a helyre, a hová a mathésis szigoru profszora legszivebben támaszkodott a balkönyökével, hogy rájötték a turpiságra az biztosan odakerült és diszkvalifikálva volt egész, egész életére . . . a tanárok szeméi előtt. De multak az idők, sok régi jó instituczióval együtt a számpárad is eltűnt — Hja! Kimélni kell a tanulók önértelét! — hogy helyet foglaljon az iskolai tantermek helyett a naplópok „Nyilt-het -ben. Most tehát az öregekben van néha a sor, a szigoru tanító bácsik helyett pedig a számszemű nagy nyilvánosság, sokszor a törvény ültet számpáradba tiszteletreméltó bácsikát, akiket a hunczutságon rajtakaptak. Ez jut eszünkbe mikor Lueger városából a „Dumme Kerl von Wien” a következő szegénységi bizonyítvánnyal sétál a szamarak padja felé:

Herren Veuve Pommery Fils & Co. in REIMS,
zu Handen ihres Rechtsvertreters
Herrn Dr. Theodor Ritter v. Gunesch, Hof- u. Gerichtsadvocaten
in WIEN.

In unserem Vergütungs-Etablissement „Wiener Ballhaus“ in Wien, I., Petersplatz Nr. 1, ist es vorgekommen, dass Champagner, welcher nicht von Ihrer Firma stammt, mit Ihren Etiquetten versehen, den Gästen als Pommery-Champagner vorgesetzt wurde. Sie haben in Folge dessen gerichtliche Schritte gegen uns eingelegt. Um der weiteren Verfolgung derselben vorzubeugen, erklären wir Ihnen hiemit, dass wir diesen Vorfall, der einer momentanen Verlegenheit unseres Personals zuzuschreiben ist, auf das aufrichtigste bedauern und ernstlich und strengsten dafür Sorge tragen werden, dass sich Aehnliches nicht wiederhole. Wir haben Ihnen auch eine Geldbusse von 400 K. erlegt, die Sie wohlthätigen Zwecken unserer Branche zuwenden zu wollen erklärt haben, und uns verpflichtet, die Ihnen aufgelaufenen Spesen zu ersetzen.

Hochachtungsvoll

Die Direction des „Wiener Ballhaus“ in Wien, I., Petersplatz 1.
Ejha! Hát Mumpiztot méltóztatott adni ma böcsületes övegyszegony jó bora helyett? Akkor tessék szépen sarokba állan vagy letülni a számpáradba tisztelet osztrák sógor. Most már tudjuk leg-alább miért kellett a magyar bort, magyar pezsgőt a dicső Rathauskellerből is kilítani! Hogy hamisított lörét, komisz stájer vinköt lehessen eladni franciaia vignéttával. Pfuj! Schäm dich du dummer Kerl von Wien! Marsch in die Eselsbank!

— **Halálozások.** Seemann Károlyné szül. Robitsch Éva, Seemann Károly váci-körúti kávées felesége Budapestén, f. évi január hó 31-én meghalt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. — Freisenhanh József, a budapesti London-szálloda kapusa, február hó 9-én reggel hirtelen meghalt.

Apró hirdetések.

Polgár Sándor, m. kir. szab. nyert orvosi mű- és kötszerész nél, Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. sz. jutányosan beszerzhettek „hazai” gyártmányú sörvőkötők, hágyenestartók ortopaed-alkészülékek, műláb, műkez stb. betegápoláshoz szükséges eszközök és tárgyak. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hegyi borokat ajánl természetes, tiszta és jó minőségben szavatosság mellett, alulított termelőkőlből elő szövetkezett. Fehér- és vörös borok hektonként 40 koronától fölmenő árban, kor és minőség szerint nagy választékban kaphatók. Árjegyzék kívánatra díjmentve küldelik. Hordók jutányos árban számíttanak, vagy kölcsön s adának, bérmentes visszaküldés mellett. A borászati egyesület igazgatósága, Esztergomban.

Teleti Zsigmond és k. kir. udv. bornagykereskedő Pécssett ajánlja nagy bor-, pálinka-, amerikai-, európai- és oljott vesszőkészlét: oszkar saját terméül csemege-szőlőt.

Tiszta bori likört, különleges pálinkát venni akarók kérjen k árjegyzéket Székely borkereskedőtől, Székely-Keresztur.

Rózsapaprika szép színű, nem erős, gyedült kapható Páffy Testvérek és k. kir. szab. paprika gyárában Szegeden.

Paprika minden fajban. Édes-nemes paprika Káldory Sománál Szeged.

Börszékápar és butorhőrsajtólás Kendl A. Budapest, IV. Károly-utca 2. az evangélikus iskolaépületben. Nagy ráktár valódi börszékék és karosszékének jóval olcsóbb árban mint eddigi Vidéki megrendelések gyors és pontos eszközlése.

Hirdetési rovatunk lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

Bérletek.

Pályázati hirdetés. 2304/900. szám. A magyar kir. államasutak *Herkulesfürdő* állomásán létesítendő pályaudvari *buffet* bérletére ezenel nyilvánt az államasutak által hirtetett. A bérlet 1901. április hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1904. évi márczius 31-ig.

Az egy koronás bélyeggel és *Ajándék a m. k. államasutak fent kiirt Herkulesfürdő állomásá pályaudvarán levő buffet üzletére* ellátott lepecsételt borítékba zárt, nemkülönbön kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1901. évi február hó 26-án déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 azaz kétöszáz korona 1901. évi február hó 25. déli 12 óráig beküldendő.

Az üzletvezetőség.

Kávéház és szálloda. Dombóváron a Fő-téren egy igen jó forgalmu hávéház, a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, az emeleten levő 7 vendégszobával, f. é. április hó 24-től, 3 vagy 6 évre kiadó. Bővebbet a tulajdonosoknál *Haberfeld Fülöp és fia* Dombóváron.

A petőházi cukorgyár vándéglője Petőházán (Sopronm) bérlébe adatik. Bővebb felvilágosítással a gyár igazgatósága szolgál.

Üzleti hírek.

Weiner Salamon Muraszombatn Sömen János városbíró házában szállodát és vendéglői üzletet nyitott és üzletvezetőül *Stegmann* Zsigmondot alkalmazta. — **Pollák** Gyula a nagyváradi „Magyar Király” kávéháznak hat éven át közkeveltségnek örvendett főpinczére ezen állását elhagyta. — **Kónya** Miklós szávozás átvette a Zilah város által ujjonnan épített „Várososi Vigadó” szállodát. — A pécsi volt Silay-fele vendéglőt **Koncsicska** József pécsi vendéglős vette át és febr. 7-én nyitotta meg ünnepélyesen.

Kerestetik

szakképzett és övadékképes vendéglős ki jeles konyhát képes vezetni egy teljesen berendezett vendéglő és kertelohelyiség részére. Az illetőnek magyar állampolgárnak kell lennie és ki a német nyelvet teljesen bírja. Bővebb értesítést ad szíveségből

Mezey és Tsa

a pilseni polgári söröződe vezérképviseelője

Budapest IX. ker., Ranolder-utca 4. szám.

M-BERÉNYBEN

Kollár János

szőlőtelepén 5 hektoliter 50 fokos, kis üstön fött, valódi szilvapálinka, 25 literenként is kapható.

Literje 1 forint. * * * * *

Egy teljesen jó karban levő, 8-10 személyre való, **szállodai omnibus** 700 koronáért eladó.

Megtekinthető is értekezni lehet

dr. Nagy Dezső ügyvéd urnál

Nagy-Beeskereken.

Rákóczytéri vásárcsarnokban

folyó évi május hó 1-től a

korcsmahelyiség kiadandó.

Értesítés ad a vásárcsarnok felügyelőségére.

Ries és Berkovits

BUDAPEST, Kerepesi-út 66.

cs. és kir. szab. nikkél-ón-szifonkupak- és gépgyár.

Szabad. szénav- és kénsav-szikkvízgépek, elsörendű oseh szikkvízúvegek.

vízszűrők és sörnymókészülékek.

„IDEAL”

Ries és Berkovits szabadalma.

Ujdonság!

Higiénikus, minden visszaélést kizáró

„UNICUM” szifonfejek

Ries és Berkovits szabadalma.

ELÖNYÖK: Sarokelosorbulás és piszoklerakódás kizárva. Továbbá legnagyobb explozióellentálló képességgel bírnak.

Legizlésesebb façon.

Csak akkor eredeti és valódi, hogyha az üveg alja a fenti védjeggyel van ellátva.

KWIZDA FERENCZ JÁNOS

cs. és kir. oszt.-magy., román kir. és bolgár fejed. udv. szállítói,
Kerületi gyógyszerész **Korneuburg**, Bécs mellett

8 arany, 19 ezüst-érem, 30 dísz- és éltismerő-okmány.

1 üveg ára 2 kor. 80 fill.

Kwizda-féle Restitutions-Fluid

Cs. és kir. mosóvíz lovoknak

Közel 40 év óta udvari istállóokban, valamint nagyobb katonai és polgári istállóokban használatban van erőteljesül nagyobb erőmegfejtések után, továbbá főzomádások, rándulások és inak merevségénél stb. képesül a lovakat kiváló teljessévényekre az időmítáznál. Valódi csak fúttl védőjegyvel kapható az Osztrák-Magyar-monarchia minden gyógyszerüzében és drogueriájában.

8 arany-, 19 ezüst-érem, 30 dísz- és éltismerő oklével.

Allatorv. dírtkai oszer lovak, marhák- és juhoknak. Közel 40 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágyfájtól, rossz emészt-nél, valamint toheneknél a tej javítása s a tej-előképeség fokozása céljából. Egy doboz 1 kor. 40 fill., főt doboz 70 fill. Valódi csak a fúttl védőjegyvel és kapható minden gyógyszerüzében és drogueriakereskedésben. Főrtkár:

Török József gyógyszerüzára, Budapest, VI., Király-u. 12.

Szálloda

Magyarország egyik legnagyobb, legintelligensebb és igen nagy forgalmu kereskedelmi városában, megyeszékhelyen, igen sok katona-szállal az első és legjobb üzlet ottan, mely áll 46 berendezett vendégoba, egy nagy és kis tánczerem, 1 nagy étterem, kávéház, sörház- és korema-helyiség, nagy udvar, istállókkal stbivel ellátva, valamennyien elogánsan bebutorozva az összes évi bére 8000 forint, mult évi szoba bevétele volt 12,000 forint; a kávéház, étterem, sörház, korema, istálló stbinek bevétele mult évben volt 90,000 frt, csakis tulajdonos nyugalomba helyezése miatt eladó 28,000forintért, melyre legkevesebb 10,000 forint lefizetendő azon nal készpénzben, a fennmaradó összeg a 9 évi bértartama alatt törlesztendő részletekben; továbbá szálloda Budapestől egy órányira nagyobb városban, 12 vendégszoba, kávéház, étterem, nagy tánczerem stbivel ellátva az első és legjobb üzlet ottan, évi bér 2600 frt, mult évi forgalma volt 28,000 frt, eladási ára 8000 frt, melynek fele készpénzben lefizetendő az átvételkor, fele pedig részletekben. Azonkívül több igen jömenetlő vidéki és fővárosi szállodák, vendéglők, beszállók és kávéházak eladók avagy teljes berendezéssel együtt bérbeadandók, ugyszintén szállodák, kávéházi és vendéglői helyiségek üresek vagy bérbeadandók mindenkor előjegyzésben vannak s felvilágosítást csakis direkte reflektánsoknak nyujt **Niemetz Gyula** szálloda, vendéglő és kávéházi üzletek adásvételi irodája **Budapest József-körút 22.**

Nagyforgalmu ponton, egy szép tágas **vendéglői helyiség**, sarokház, közvetlen mellette fekvő lakással és hozzátartozó helyiségekkel, 1901. május 1-ére kedvező feltételek mellett **kiadó**. Ugyanott egy **hentesnek való üzlet-helyiség** azonnal **kiadó**. Bővebbet **Szalkai Sándornál**, Magyar Színház.

PSERHOFER J.**VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI**

Évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a **páratlan házi gyógyszer hiányzik**.

E **labdacsokat** az orvosok különösen az oly lovoknak ajánlják, amelyek **nehéz emésztésnek** s **dugulásnak** következményei pld. **zavak az epekeringésben, májfájdalmak szélbántalmak, köllika, aranyér stb.**

Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak **vérszegénység** eseteiben s az ebből származó bajoknak, mint **ideges fejfájás, sápkór** stb. E vértisztító labdacso nagy előnye, hogy szelíden hatnak, fájdalmat nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró gyének, sőt gyermekek is bátran használhatják. — 1 doboz, mely **15 labdacso** áll **1 21 kr.** 1 tekercs, mely **6 doboz 1 frt 05 kr.**

A pénz előzetes beküldése után bérmentve.
1 tekercs **1 frt 25 kr.** 2 tekercs **2 frt 30 kr.**
3 tekercs **3 frt 35 kr.** 10 tekercs **9 frt 20 kr.**

Használati utasítás mellékelve.

Egyedüli készítő és szétküldési főrtkár:

Pserhofer J. gyógyszerüzára

BÉCS, I., Singerstrasse 15.

Főrtkár **Török József gyógyszerüzára**

Király-utca 12.

Elterjedtségüknel fogva e labdacso a legkülönbözőbb alkókban és nevek alatt utánaztatnak, tehát mindenki csak **PSERHOFER-féle** vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, amelyek dobozaiknak fedelén piros színben „**PSERHOFER**” kézirása látható.

GYERJYANLIGE J-FÜRDŐ

Mármarosmegye

vendéglő helyisége bérbeadó.

Bővebb értesítést ad:

Dr. Aczél Endre Budapest, Aradi-utca 45.

I. F. Hagenmacher H. Sörfözde

EVIFORGALOM:
5 MILLIÓ PALACZK

EVITERMELES
125,000 HECTOL.

Megrendelési helyek: **Budapestn V. Kádár-utca 5.**
Hagenmacher Kőbánya-Hagenmacher Budafok.